

**ВАТЕРПОЛО
САВЕЗ СРБИЈЕ**

**WORLD
AQUATICS**

WORLD AQUATICS ВАТЕРПОЛО
ПРАВИЛА (2023-2024)

Београд, април 2023.

WA Ватерполо правила 2023-2024

Правила превео:
Урош Марјановић

Рецезенти:
Дејан Перишић
Војин Путниковић
Иван Раковић

САДРЖАЈ

ВАТЕРПОЛО ПРАВИЛА	4
1. ИГРАЛИШТЕ И ОПРЕМА.....	4
2. ЕКИПЕ И ЗАМЕНЕ.....	4
3. СУДИЈЕ И СЛУЖБЕНЕ ОСОБЕ.....	5
4. ТРАЈАЊЕ ИГРЕ.....	6
5. ТАЈМАУТИ.....	6
6. ПОЧЕТАК ИГРЕ.....	7
7. ПОГОДАК.....	8
8. ОБИЧНИ ПРЕКРШАЈИ.....	9
9. ПРЕКРШАЈИ ЗА ИСКЉУЧЕЊЕ.....	10
10. ПРЕКРШАЈИ ЗА КАЗНЕНО БАЦАЊЕ.....	14
11. СЛОБОДНА БАЦАЊА.....	15
12. ГОЛМАНСКА БАЦАЊА.....	16
13. КОРНЕРСКА БАЦАЊА.....	16
14. НЕТУРАЛНО БАЦАЊА.....	16
15. КАЗНЕНА БАЦАЊЕ.....	17
16. ЛИЧНЕ ГРЕШКЕ, ЖУТИ И ЦРВЕНИ КАРТОНИ.....	18
17. НЕЗГОДА, ПОВРЕДА И БОЛЕСТ.....	19
18. КАРАКТЕРИСТИКЕ ВАТЕРПОЛО ИГРАЛИШТА.....	20
ДОДАЦИ	24
ДОДАТАК 1 – ДИЈАГРАМИ.....	24
ДОДАТАК 2 – ДИЈАГРАМИ.....	25
ДОДАТАК 3 – ДЕФИНИЦИЈЕ.....	26
1. ИГРАЛИШТЕ И ОПРЕМА.....	26
2. ЕКИПЕ И ЗАМЕНЕ.....	26
3. СУДИЈЕ И СЛУЖБЕНЕ ОСОБЕ.....	27
4. ТРАЈАЊЕ ИГРЕ.....	27
5. ТАЈМАУТ.....	28
6. ПОГОДАК.....	28
7. ОБИЧНИ ПРЕКРШАЈИ.....	28
8. ПРЕКРШАЈИ ЗА ИСКЉУЧЕЊЕ.....	29

9.	ПРЕКРШАЈИ ЗА КАЗНЕНО БАЦАЊЕ	31
10.	СЛОБОДНА БАЦАЊА.....	31
11.	ГОЛМАНСКА БАЦАЊА	31
12.	КОРНЕРСКА БАЦАЊА	32
13.	НЕУТРАЛНА БАЦАЊА.....	32
14.	КАЗНЕНА БАЦАЊА	32
15.	ЛИЧНЕ ГРЕШКЕ	32
16.	ДОДАТНА ОБЈАШЊЕЊА И ПОЈАШЊЕЊА.....	33
	ДОДАТАК 4 – ИГРАЛИШТЕ И ОПРЕМА.....	34
1.	ИГРАЛИШТЕ	34
2.	ГОЛОВИ.....	36
3.	ЛОПТА	36
4.	КАПИЦЕ.....	36
5.	ВИДЉИВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА МЕРЕЊЕ ВРЕМЕНА	37
	ДОДАТАК 5 – СЛУЖБЕНЕ ОСОБЕ	38
1.	СЛУЖБЕНЕ ОСОБЕ НА <i>WORLD AQUATICS</i> ТАКМИЧЕЊИМА	38
2.	СУДИЈЕ	38
3.	ПОМОЋНЕ СУДИЈЕ.....	39
4.	МЕРИОЦИ ВРЕМЕНА.....	39
5.	СЕКРЕТАРИ.....	40
6.	СУДИЈА ЗА ВИДЕО АНАЛИЗУ	40
7.	УПУТСТВО ЗА ДВОЈЕ СУДИЈА	41
8.	СИГНАЛИЗАЦИЈА ЗА СТРУЧНЕ ОСОБЕ.....	42
	ДОДАТАК 6 – ИЗВОЂЕЊЕ КАЗНЕНИХ БАЦАЊА (ПЕНАЛ СЕРИЈА).....	49
1.	Службене особе	49
2.	Процедура	49
3.	Измена голмана.....	50
4.	Поновна измена голмана.....	51
5.	Искључење голмана и играча током извођења казних бацања.....	52
6.	Сажетак.....	52

ВАТЕРПОЛО ПРАВИЛА

1. ИГРАЛИШТЕ И ОПРЕМА

- 1.1. Карактеристике терена, голова, лопти и опреме морају бити у складу са [Додатком 4.](#)
- 1.2. Размак између гол линија не може бити мањи од 20 метара ни већи од 30 метара за утакмице које играју мушкарци. Размак између гол линија не може бити мањи од 20 метара ни већи од 25 метара за утакмице које играју жене. Ширина игралишта не може бити мања од 10 метара ни већа од 20 метара.
- 1.3. Простор за летеће измене се мора обезбедити са бочне спољашње стране игралишта, на страни на којој су смештене екипе. Ширина овог простора мора бити од 0,5 метара до 1 метара. Простор за летеће измене, за сваки тим је између гол линије испред клупе са резервним играчима и средине терена.

2. ЕКИПЕ И ЗАМЕНЕ

Екипе

- 2.1. Свака екипа се састоји од максимално тринаест играча/играчица, једанаест играча/играчица у пољу и двоје голмана. Екипа започиње утакмицу са не више од седам играча/играчица, од којих један/једна мора бити голман и мора да носи голманску капицу. Пет резервних играча/играчица могу да се користе као замене и један резервни голман који може да се користи само као замена голмана. Екипа која игра са мање од седам играча/играчица није у обавези да има голмана. Међутим, ако екипа нема више измена осим голмана, било првог голмана или резервног голмана, ако је применљиво, голман може да игра на позицији играча/играчице у пољу.
- 2.2. Сви/све играчи/играчице који у том моменту нису у игри заједно са тренерима и службеним особама, са изузетком првог тренера, морају седети на клупи и не смеју је напуштати за време игре, осим у паузама између четвртина, за време тајмаута или током измене. Први тренер екипе која је у нападу може да се креће до линије 6 метара од свог гола. Екипе мењају стране и клупе за време полувремена. Клупе за екипе треба да се налазе на супротној страни од записничког стола.
- 2.3. Капитени морају бити у саставу својих екипа и они су заједно са првим тренерима одговорни за добро понашање и дисциплину својих екипа.
- 2.4. Играчи/играчице морају да носе дупле (посебне) непровидне костиме (гаћице) и пре уласка у игру морају да уклоне са себе све предмете који могу да проузрокују повреду.
- 2.5. Играчи/играчице не смеју бити намазани по телу машћу, уљем или сличним средствима којима могу да обезбеде предност. Ако судија пре почетка утврди да је употребљено такво средство, мора наредити да се исто одмах одстрани. Почетак утакмице се не може одложити да би се средство одстранило. Ако се овај прекршај утврди после почетка игре, тај играч/играчица мора бити искључен/искључена до

краја утакмице, а замена може ући у игру одмах на месту за улазак на сопственој гол линији.

Замене

- 2.6. У сваком тренутку током игре, играч/играчица или голман може да буде замењен/замењена тако што напусти игралиште на месту за поновни улазак играча испред своје клупе са резервним играчима. Замена може да уђе у игралиште са места за поновни улазак чим је играч/играчица видљиво испливао/испливала на површину воде унутар простора за поновни улазак и чим се додирнуо/додирнула руком са замењеним играчем/замењеном играчицом изнад површине воде. Измена у простору за летеће измене је могућа када су оба играча/обе играчице, и играч/играчица и његова/њена замена у води, изван игралишта, када је измена ушла у простор за летеће измене иза продужетка замишљене гол линије и када се међусобно додирну рукама изнад површине воде. Замена мора бити спремна да уђе у игру, без одуговлачења. Ако замена није спремна, игра се наставља без измене, и у било ком тренутку замена може да уђе из простора предвиђених за замену играча, након што се замена и замењени играч додирну рукама изнад површине воде, уколико је то могуће.
- 2.7. По овом правилу голман може бити замењен искључиво резервним голманом, ако је могуће. Ниједна замена не може бити извршена, у периоду од када судија досуди казнено бацање до извођења казног бацања или током VAR анализе. У случају да голман или резервни голман, ако је примењиво, немају право или нису у могућности да играју, екипа са седам играча је у обавези да игра са алтернативним голманом који ће носити голманску капицу. Замењени голман не сме да игра на другој позицији осим на позицији голмана.
- 2.8. Ниједна замена не може бити извршена, осим у случају крварења, у периоду од када судија досуди казнено бацање до извођења казног бацања или током VAR анализе.
- 2.9. Замена може да уђе у терен са било ког места: а) за време пауза између четвртина; б) након постигнутог гола; с) за време тајмаута; д) да би заменио играча/заменила играчицу који/која крвари или је повређен/повређена.
- 2.10. Ако играч/играчица самоиницијативно напусти игралиште из разлога који није летећа измена (ван простора за поновни улазак играча или ван простора за летеће измене), играч/играчица неће бити кажњен/кажњена за напуштање игралишта и он/она или његова/њена замена могу да се врате у игру кроз простор за поновни улазак и то само уз дозволу судије. Играч/играчица може да се врати у игру и после постигнутог поготка, после тајмаута или на почетку следеће четвртине.

3. СУДИЈЕ И СЛУЖБЕНЕ ОСОБЕ

- 3.1. За *WORLD AQUATICS* такмичења службене особе су двоје судија, двоје помоћних судија, мериоци времена и секретари и судија за видео анализу, сваки са следећим

правима и дужностима којзе су наведене у [Додатак 5](#) и процедурама које следе у [Додатку 7](#), уколико је применљиво.

- 3.2. Судије морају да имају потпуну контролу над игром. Њихова надлежност над играчима/играчицама, тимовима и гледаоцима траје све време док они и играчи/играчице не напусте спортски објекат.
- 3.3. Судије имају дискреционо право да:
- i. досуђују (или да не досуђују) било који обичан прекршај, прекршај за искључење или прекршај за казнено бацање, у зависности од тога да ли би таква одлука дала предност екипи која је у нападу. Судија може досудити или не досудити обичан прекршај који би могао донети предности екипи која чини прекршај;
 - ii. одстрањују било ког/коју играча/играчицу, замену, гледаоца или званичника са пливалишта због понашања које може да спречи судије у обављању дужности на правилан и непристрасан начин;
 - iii. да напусти утакмицу у било ком тренутку због понашања играча/играчице или гледаоца или због других околности које могу да спрече утакмицу да се заврши на адекватан начин.

4. ТРАЈАЊЕ ИГРЕ

- 4.1. Игра траје четири четвртине по осам минута чисте игре. Време игре почиње да се мери од тренутка када играч/играчица дотакне лопту на почетку сваке четвртине. Код свих знакова за прекид, сат који мери време мора да се заустави. Тако заустављено време стоји све док се лопта не врати у игру напуштањем руке играча/играчице који изводи одговарајуће бацање или када лопту дотакне играч/играчица након неутралног бацања.
- 4.2. Паузе између четвртина су 2 минута између прве и друге и треће и четврте четвртине, 3 минута између друге и треће четвртине. Екипе, укључујући играче/играчице, тренере и службене особе морају да замене стране пре почетка треће четвртине.
- 4.3. Свака ватерполо утакмица у организацији *WORLD AQUATICS* мора дати победника. Приступиће се извођењу казних бацања како би се одредио победник, као што је описано у [Додатку 6](#).
- 4.4. Ако игра (или део игре) мора бити поново одигран, сви погоци, личне грешке и тајмаути који су се десили на тој утакмици се бришу из записника, међутим насилничка игра, лоше понашање и искључења – црвени картони, остају забележени у записнику.

5. ТАЈМАУТИ

- 5.1. Свака екипа може да тражи два тајмаута на утакмици. Трајање тајмаута износи један минут. Тренер екипе која је у поседу лопте може да затражи тајмаут у било

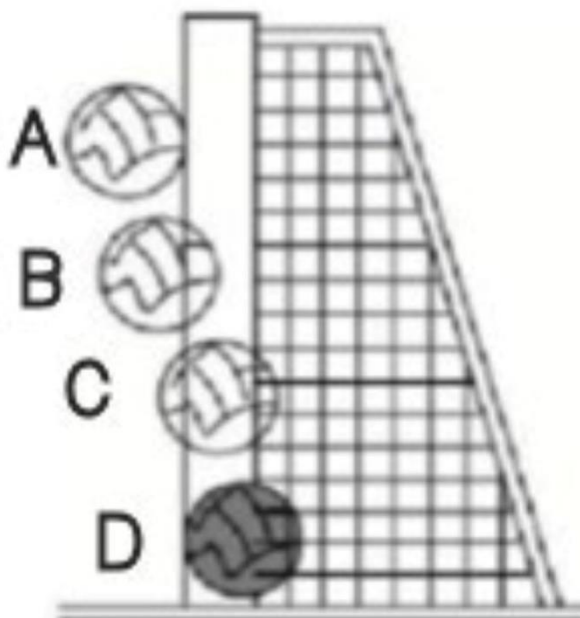
ком тренутку, укључујући период и после гола, али не након досуђеног казненог удараца или током VAR анализе, тако што ће на глас да изговори „тајмаут“ и рукама у облику слова „Т“ дати сигнал секретару или судији. Поседом лопте сматра се, ако један/једна од играча/играчица екипе држи лопту или плива са лоптом. Ако је затражен тајмаут, секретар или судија одмах ће зауставити игру пиштаљком, а играчи/играчице одмах одлазе на своје половине игралишта. Тајмаут се такође може затражити помоћу уређаја предвиђеног за тражење тајмаута у току утакмице.

- 5.2. Игра ће бити настављена звиждуком судије, када ће екипа која је у поседу лопте вратити лопту у игру са половине игралишта или било где са своје половине игралишта, осим ако је тајмаут затражен пре извођења корнерског бацања, када се то бацање мора извести.
- 5.3. Уколико тренер екипе која је у поседу лопте затражи додатни тајмаут, на који нема право, игра мора да буде заустављена и лопта додељена противничкој екипи, која ће је вратити у игру са половине игралишта.
- 5.4. Уколико тренер екипе која није у поседу лопте затражи тајмаут, игра мора да буде заустављена и биће досуђен казнени ударац за противничку екипу и екипа чији је тренер нерегуларно затражио тајмаут губи право на исти, ако га поседује.
- 5.5. За наставак игре, после истека тајмаута, играчи/играчице могу да заузму било који положај у игралишту, и у складу са правилима везаним за извођење корнерског бацања.

6. ПОЧЕТАК ИГРЕ

- 6.1. Прва екипа наведена у званичном програму ће носити беле капице или капице које представљају боје њене земље, и почиње утакмицу са леве стране записничког стола. Друга екипа ће носити плаве капице или капице контрастне боје и почиње утакмицу са десне стране записничког стола.
- 6.2. На почетку сваке четвртине, играчи/играчице ће заузети положај на сопственој гол линији на размаку од 1 метра између себе и не мање од 1 метра од статива. Између статива не може стајати више од 2 играча. Ни један део тела играча/играчице не сме да се налази испред гол линије на површини воде.
- 6.3. Када се судије увере да је све спремно за почетак, звиждаљком ће дати знак за старт и одмах ће ослободити или бацити лопту на линију половине игралишта.
- 6.4. Након постигнутог поготка играчи/играчице морају да заузму места било где на својој половини игралишта. Ни један део тела играча/играчице на површини воде не сме да пређе линију половине игралишта. Судија ће звиждаљком дати знак за поновни почетак игре. Време игре ће почети да тече кад лопта напусти длан играча/играчице екипе која је примила погодак. Поновни почетак игре неизведен у смислу овог члана мора да се понови.

7. ПОГОДАК

- 7.1. Погодак мора бити признат када лопта целим обимом пређе гол линију између статива и испод пречке. Гол линија је замишљена линија која иде са предње стране гола између статива. Гол је постигнут ако лопта пређе гол линију целим својим обимом као [на слици „D“](#), и може бити постигнут са било ког дела терена, било којим делом тела осим стиснутом песницом.
- 7.2. Погодак може бити постигнут у следећим ситуацијама:
- на почетку или поновном почетку игре најмање два играча/две играчице (било које екипа, искључујући голмана одбрамбене екипе) морају намерно играти или додирнути лопту;
 - из казненог ударца;
 - из слободног бацања које је играч/играчица извео/извела у сопствени гол
 - из директног ударца из голманског бацања, корнерског бацања или слободног бацања досуђеног ван линије 6 метара;
 - од стране играча/играчице који/која је видно вратио/вратила лопту у игру (на начин да је извео самом себи) ван линије 6 метара након:
 - пливања за лопту на почетку четвртине;
 - тајмаута или поготка;
 - повреде;
 - замене капице;
 - што је лопта била код судије или након неутралног бацања;
 - што је лопта напустила бочне странице игралишта;
 - извођења слободног бацање које је досуђено ван линије 6 метара
 - било ког другог прекида.

- 7.3. Погодак мора бити признат уколико је, после истека 20 или 30 секунди за посед лопте или истека времена за четвртину, лопта била у лету или плутала и ушла у гол укључујући и након одбијања од стативе, пречке, површине воде, голмана или било ког другог одбрамбеног играча/играчице, осим у случају намерног играња или додиривања лопте од стране нападача.

8. ОБИЧНИ ПРЕКРШАЈИ

- 8.1. Под обичним прекршајем сматра се било који прекршај описан у ([8.2](#) - [8.15](#)), за који ће бити досуђено слободно бацање у корист противничке екипе, осим ако је другачије одређено правилима.
- 8.2. Кренути раније или неправилно кренути са гол линије на почетку четвртине, пре него што је судија дао знак за почетак. Слободно бацање ће бити изведено са места где се налази лопта или са линије половине игралишта ако лопта није била бачена (пуштена) у игралиште.
- 8.3. Помагати саиграчу/саиграчици на почетку четвртине или било кад за време игре.
- 8.4. Држати или се одгуривати од статива, конструкције гола, држати или се одгуривати од страница или крајева базена и игралишта за време игре или на почетку четвртине.
- 8.5. Учествовати у игри стојећи, ходати или се одгуривати од дна базена да би играо/играла са лоптом или напао/напала противника. Ово правило се не односи на голмана у простору својих 6 метара.
- 8.6. Потопити или држати целу лопту испод површине воде кад је играч/играчица у поседу лопте нападнут/нападнута или је намерно сакрити од играча/играчице противничке екипе.
- 8.7. Ударити лопту песницом. Ово правило се не односи на голмана док се налази у простору својих 6 метара.
- 8.8. Играти или додиривати лопту са две руке истовремено. Ово правило се не односи на голмана док се налази у простору својих 6 метара.
- 8.9. Гурнути или се одгурнути од противничког играча/играчице који не држи лопту.
- 8.10. За играча/играчицу који се налази унутар зоне гола, осим ако се не налази иза линије лопте. Није прекршај ако играч/играчица уђе са лоптом у простор од 2 метра, али изван зоне гола. Сваки/свака играч/играчица који/која је иза линије у којој се налази лопта може да уђе у зону гола и да прими лопту. Сваки/свака играч/играчица унутар зоне гола који не шутира већ додаје лопту уназад мора одмах да напусти зону гола да не би био санкционисан/била санкционисана у складу са овим правилом.
- 8.11. Известити слободно бацање, голманско бацање, корнерско или казнено бацање на другачији начин него што је прописано правилима осим под условим прописаним у [12.2](#) и [13.4](#).

- 8.12. За екипу која у свом поседу задржи лопту дуже од 30 секунди чисте игре или 20 секунди након досуђеног искључења, корнерског бацања или одбитка лопте екипи у нападу након ударца на гол, укључујући и извођење казненог ударца.

Мерилац времена који мери време посуда лопте мора да рестартује сат:

- a) у моменту када лопта напусти длан играча/играчице који шутира на гол. У случају да се лопта одбије у игралиште од стативе, пречке или голмана, мерење времена посуда лопте не почиње поново све док једна од екипа не дође у посед лопте. Сат ће се рестартовати на 20 секунди уколико лопта дође у посед екипе у нападу. Сат ће се рестартовати на 30 секунди уколико лопта дође у посед екипе у одбрани;
- b) када лопта дође у посед екипе у одбрани, сат ће се рестартовати на 30 секунди.
- c) када се лопта врати у игру после досуђивања прекршаја за искључење, сат ће се рестартовати на 20 секунди, осим уколико је преостало више од 20 секунди за напад, у ком случају ће се време задржати и неће бити рестартовано;
- d) када се лопта врати у игру после извођења казненог бацања без промене посуда, или корнерског бацања, сат ће се рестартовати на 20 секунди;
- e) када се лопта врати у игру после извођења казненог бацања уз промену посуда, голманског бацања или неутралног бацања сат ће се рестартовати на 30 секунди. Видљиви мерни инструмент (семафор) мора да показује опадајуће време које је преостало до краја посуда лопте.

- 8.13. Задржавање игре.

- 8.14. Симулирање од стране неког играча/играчице да је на њему/њој начињен прекршај.

- 8.15. Стицање предности пливањем исподе површине воде.

9. ПРЕКРШАЈИ ЗА ИСКЉУЧЕЊЕ

- 9.1. Под прекршајима за искључење се сматра било који прекршај описан у члановима [9.4](#) - [9.18](#), осим ако је правилима другачије дефинисано, а за који ће бити досуђено слободно бацање у корист противничке екипе и искључење играча који је такав прекршај направио.

- 9.2. Искључени играч/играчица, укључујући и играча/играчицу искљученог/искључену до краја утакмице, мора моментално да напусти игралиште и да се креће ка простору за поновни улазак на својој гол линији, најкраћим путем без напуштања воде и да видљиво изрони изнад површине воде у простору за поновни улазак, додирне се рукама са заменом, уколико замена постоји.

- 9.3. Искљученом играчу/играчици или његовој/њеној замени ће бити дозвољено да се врате у игру из простора за поновни улазак на сопственој гол линији чим се испуни један од следећих услова:
- а) када истекне 20 секунди чисте игре, секретар ће подићи одговарајућу заставицу;
 - б) када се постигне погодак; искључени играч/играчицу или њихова замена могу ући у игру са било ког места.
 - с) када екипа искљученог играча дође у посед лопте (посед лопте подразумева преузимање контроле над лоптом) за време чисте игре, када ће сигнал за улазак дефанзивни судија дати руком.
 - д) када се у корист екипе искљученог играча досуди слободно бацање, голманско бацање или казнени ударац.

Искљученом играчу/играчици или њиховој замени неће бити дозвољено:

- (i) да скочи у воду или да се одгурне од ивице базена или игралишта;
- (ii) да нарушава позицију гола;
- (iii) да уђе у игру уместо искљученог играча/играчице пре него што искључени играч/играчица допливају до простора за поновни улазак играча на сопственој гол линији осим у периоду између четвртина, након постигнутог поготка или током тајмаута.

Ове одредбе односе се и на улазак измене након што је искључен играч/играчица добио трећу личну грешку или је на било који други начин искључен до краја утакмице.

- 9.4. За играча/играчицу који/која напусти воду, седи или стоји на степеницама или ивицама базена за време игре, осим у случају незгоде, повреде, болести или са дозволом судије. Искључени играч/играчица који напусти воду (осим након извршене замене) биће санкционисан/санкционисана по прекршају [9.13](#) (*Misconduct-Непослушност*).
- 9.5. За играча/играчицу који омета противника приликом извођења слободног, голманског или корнерског бацања, укључујући и: (а) намерно удаљавање (склањање) или држање лопте у циљу спречавања нормалног развоја игре; (б) сваки покушај играња са лоптом пре него што лопта напусти длан извођача бацања.
- 9.6. За играча/играчицу који покуша да блокира са две руке додавање или ударац на гол ван простора од 6 метара испред свог гола.
- 9.7. За играча/играчицу који намерно водом прска противника.
- 9.8. За играча/играчицу који омета или спречава слободно кретање противничког играча који не држи лопту, укључујући и пливање по противниковим раменима, леђима или ногама. „Држати лопту” значи подићи је, држати је или је додиривати, док се пливање са лоптом не сматра држањем лопте.

- 9.9. За играча/играчицу који/која држи, потапа или повлачи противника који не држи лопту.
- 9.10. За играча/играчицу који користи две руке како би држао противничког играча/играчицу који/која није у поседу лопте било где унутар игралишта.
- 9.11. Тактички прекршај. За одбрамбеног играча/играчицу, који начини прекршај над играчем/играчицом тима који је у поседу лопте, са циљем да спречи ток напада, у било ком делу игралишта. Овакав тип прекршаја се назива тактичким прекршајем.
- 9.12. Направити пренаглашен покрет укључујући шутирање и ударање.
- 9.13. За играча/играчицу који се недолично понаша, укључујући употребу непристојних речи, агресивно и устрајно неправилно играње, одбијање послушности или непоштовање према судији или службеном лицу, или понашање које није у складу са духом ових правила и које може довести игру у позицију која може да прерасте у инцидент.
- 9.13.1. Уколико се ово деси за време утакмице, овакав играч/играчица мора да буде искључен/искључена до краја утакмице, са правом замене после испуњења услова који су дефинисани у члану [9.3](#), и мора напустити простор за такмичење.
- 9.13.2. Ако играч/играчица направи прекршај према овом правилу за време паузе између четвртина, за време тајмаута или после поготка, играч/играчица ће бити искључен до краја утакмице и његова/њена замена може да уђе у игру одмах пре поновног почетка игре. Игра ће се поново наставити на уобичајен начин.
- 9.13.3. Када један или више играча/играчица истог тима истрајавају у понављању прекршаја искључујући агресивну игру, недолично понашање или протествовање на судијске одлуке са употребом непристојних речи, судија може да покаже жути картон екипи која чини прекршај. Уколико се након показаног жутог картона овакво понашање настави, судија ће показати црвени картон играчу/играчици екипе и искључити га/је са правом замене по члану [9.13](#) (*Misconduct-Непослушност*).
- 9.14. За играча/играчицу који/која начини насилничку игру, укључујући ударање ногом, руком или било који покушај ударања са намером да повреди противничког играча/играчицу или службену особу, за време игре, као и за време било ког прекида, тајмаута, после поготка, као и за време пауза између периода игре. Уколико је играч/играчица који/која је начинио/начинила прекршај голман, резервни голман може да замени једног од играча/играчица у складу са чланом [2.6](#).
- 9.14.1. Уколико се то деси за време игре, тај играч/играчица ће бити искључен/искључена до краја игре и мора да напусти простор за такмичење, а казнено бацање ће бити досуђено за противничку екипу. Тај кажњени играч/играчица ће бити замењен након истека 4 минута чисте игре.
- 9.14.2. Уколико се такав инцидент догоди за време било ког прекида, тајмаута, после поготка или у паузи између четвртина, тај играч ће бити искључен до краја игре и мора да напусти простор за такмичење. Казнено бацање неће бити

досуђено. Тај кажњени играч/играчица ће бити замењен након истека 4 минута чисте игре и игра ће се наставити на уобичајен начин.

- 9.14.3. Уколико судије досуде насилничку игру за играче/играчице противничких екипа током игре, оба играча/обе играчице ће бити искључена/искључене до краја са правом замене након истека 4 минута чисте игре. Екипа која је била у поседу лопте ће прва извести казнено бацање, након тога друга екипа ће извести казнено бацање. После другог казног бацања, екипа која је била у поседу лопте ће наставити игру слободним бацањем са или иза линије половине игралишта.
- 9.15. У случају истовременог искључења играча/играчица из противничких екипа за време игре, оба играча/обе играчице се искључују на 20 секунди и биће им омогућен улазак у игру најраније под околностима из члана [9.3](#) или приликом следеће промене посуда лопте. Време посуда лопте неће бити рестартовано. Игра ће бити настављена слободним бацањем екипе која је била у поседу лопте. Уколико ниједна екипа није била у поседу лопте у тренутку истовременог искључења, утакмица ће се наставити неутралним бацањем, а време посуда лопте ће бити постављено на 30 секунди. Обојници играча/обема играчицама искљученим по овом правилу ће бити дозвољено да поново уђу у игру најраније под околностима из члана [9.3](#) или приликом следеће промене посуда лопте.
- 9.16. За искљученог играча/искључену играчицу или замену која уђе у игралиште на непрописан начин, супротно члановима [2.6](#), [2.7](#) и [9.3](#). Овакав играч/оваква играчица ће добити само једну личну грешку, која ће бити забележена од стране секретара као прекршај за искључење.
- 9.16.1. Ако овакав прекршај направи играч/играчица екипе која није у поседу лопте, играч/играчица ће бити искључен и биће досуђено и казнено бацање за супротну екипу.
- 9.16.2. Ако овакав прекршај направи играч/играчице екипе која је у поседу лопте, играч/играчица ће бити искључен и биће досуђено слободно бацање за супротну екипу.
- 9.17. За играча/играчицу који омета извођење казног бацања. Тај играч/играчица ће бити искључен/искључена до краја утакмице, а замена може да уђе чим се испуне услови прописани чланом [9.3](#) док ће се тако изведено казнено бацање прихватити или поновити. Судије могу да користе VAR анализу да одреде да ли је било ометања код извођења казног ударца. Овакав прекршај се може догодити пре или након судијског звиждука.
- 9.18. За голмана одбрамбене екипе који “не успева” да заузме правилан положај на својој гол линији приликом извођења казног бацања, иако га је судија већ опоменуо да то уради. Други играч може да заузме његово место али без привилегија и ограничења која важе за голмана.

10. ПРЕКРШАЈИ ЗА КАЗНЕНО БАЦАЊЕ

- 10.1. Под прекршајима за казнено бацање се сматра било који прекршај описан у члановима од [10.2](#) до [10.11](#), за који ће бити досуђено казнено бацање у корист противничке екипе. Судија може да одложи доношење одлуке о досуђивању казног бацања и да сачека како би видео да ли ће нападач у истој акцији постићи погодак. Уколико играч не постигне погодак, судија би требало да досуди казнено бацање. Судија може подићи руку како би сигнализирао могуће казнено бацање.
- 10.2. За голмана или било ког другог играча/било коју другу играчицу одбрамбене екипе који направи прекршај, у простору својих 6 метара, који/која спречава вероватно постизање поготка, укључујући и чланове од [10.4](#) до [10.7](#).
- 10.3. Ако искључени играч/искључена играчица намерно омета игру укључујући и померање страница игралишта и гола. Уколико искључени играч/искључена играчица не покаже намеру да готово одмах напусти игралиште, судија може сматрати да постоји намера за ометањем игре у складу са овим правилу.
- 10.4. Ако голман или било који играч/играчица одбрамбене екипе преврну, повуку на доле, или на други начин помере гол.
- 10.5. Унутар својих 6 метара, за одбрамбеног играча/одбрамбену играчицу који/која покуша да блокира додавање или ударац на гол са две руке.
- 10.6. Унутар својих 6 метара, за одбрамбеног играча/одбрамбену играчицу да удари лопту песницом.
- 10.7. Унутар својих 6 метара, за голмана или другог одбрамбеног играча/одбрамбену играчицу који потопе лопту када су нападнути.
- 10.8. Ако играч/играчица или замена, који према правилима нема право да у том тренутку буде у игри, уђе у игралиште. Тај играч/играчица ће такђе бити искључен/искључена до краја утакмице, а замена може да уђе у игру након што се испуне услови описани у члану [9.3](#).
- 10.9. Ако тренер или било који званични представник тима који није у поседу лопте, затражи тајмаут. За овај прекршај не евидентира се никаква лична грешка.
- 10.10. Ако тренер, било који званични представник тима или играч/играчица, предузме било коју акцију са намером да спречи вероватно постизање поготка или да се успори игра, укључујући:
 - a) ако одбрамбени играч/одбрамбена играчица намерно баци лопту пре него што екипа у нападу изведе слободно бацање;
 - b) ако одбрамбени играч/одбрамбена играчица, након изведеног слободног бацања ван 6 метара, намерно гурне лопту унутар 6 метара, са циљем да избегне директан ударац на гол.

За овакве прекршаје које начине тренер или званичник екипе се не евидентира никаква лична грешка за тренера или званичног представника екипе.

- 10.11. За одбрамбеног играча/одбрамбену играчицу који/која повлачи или потеже нападача од позади у простору од 6 метара када је нападач лицем окренут према голу са намером да постигне погодак, осим уколико одбрамбени играч/одбрамбена играчица оствари контакт само са лоптом. Уколико прекршај одбрамбеног играча/одбрамбене играчице, описан у овом правилу, спречи нападача да постигне погодак, казнени ударац мора бити досуђен. Судија мора да одложи досуђивање казног ударца све док ударац на гол или покушај ударца на гол није завршен и мора досудити казнено бацање уколико погодак не буде постигнут.
- 10.12. Ако је досуђено казнено бацање у последњем минути утакмице, тренер екипе у чију корист је бацање досуђено може по свом избору да одлучи да ли жели да изведе казнено бацање или да задржи посед лопте. У случају да задржи посед лопте мерилац времена поседа лопте мора да врати време на 30 секунди, и игра ће бити настављена као након тајмаута.

Одговорност тренера је да јасно и без задржавања да знак ако жели да његова екипа задржи посед лопте, у складу са овим правилом.

11. СЛОБОДНА БАЦАЊА

- 11.1. Слободно бацање ће се извести са места где се налази лопта, осим уколико се лопта нађе у зони гола након начињеног прекршаја од стране одбрамбеног играча/одбрамбене играчице. У том случају ће слободно бацање бити изведено изван зоне гола. Уколико се лопта нађе изван зоне гола, у тренутку када је прекршај начињен, слободно бацање ће се извести са места где се налази лопта.
- 11.2. Играч/играчица коме је досуђено слободно бацање мора видно да врати лопту у игру без непотребног задржавања, тако што ће додати или упутити ударац ка голу, уколико је то у складу са правилима. Сматра се да је начињен обичан прекршај ако то не уради играч/играчица који/која је јасно у најпогоднијој позицији да изведе слободно бацање. Одбрамбени играч/одбрамбена играчица који/која је начинио/начинила прекршај мора се удаљити на растојање не мање од 1 метра од играча/играчице који/која изводи слободно бацање пре него што подигне руку да би блокирао/блокирала додавање или ударац на гол; одбрамбени играч/одбрамбена играчица који тако не поступи биће искључен због “ометања” у складу са чланом [9.5](#).
- 11.3. Слободно бацање ће извести играч/играчица најближи/најближа лопти без непотребног задржавања тако да остали играчи/остале играчице могу јасно да виде када лопта напусти длан играча/играчице који/која то бацање изводи (изведе самом себи). После тога је дозвољено да играч/играчица лопту држи или да плива са њом пре додавања саиграчу/саиграчици, или да упутити ударац на гол, када је то дозвољено. Сматра се да је лопта у игри чим напусти длан играча/играчице који/која изводи слободно бацање.

- 11.4. Слободно бацање ће бити досуђено против екипе која је последња додирнула лопту која изашла ван игралишта (укључујући и ако се лопта одбије од бочне ивице игралишта), осим у случају када одбрамбени играч/одбрамбена играчица блокира ударац на гол и лопта изађе ван игралишта, у том случају досуђује се слободно бацање у корист одбрамбене екипе.

12. ГОЛМАНСКА БАЦАЊА

- 12.1. Голманско бацање ће бити досуђено када лопта целим обимом пређе гол линију искључујући део између статива и испод пречке, ако је њоме задњи играо било који играч/која играчица осим голмана екипе која је у одбрани.
- 12.2. Голманско бацање ће бити изведено у складу са чланом [11.3](#) без непотребног задржавања, а може да га извести било који играч/која играчица екипе у поседу лопте са било ког места унутар свог простора од 2 метра, ван зоне гола. Голманско бацање које није изведено у складу са правилом мора бити поновљено.

13. КОРНЕРСКА БАЦАЊА

- 13.1. Корнерско бацање ће бити досуђено када лопта целим обимом пређе гол линију искључујући део између статива и испод пречке, ако је њоме задњи играо или је дотакао голман екипе која је у одбрани или ако ју је играч/играчица екипе у одбрани намерно послао преко гол линије.
- 13.2. Корнерско бацање ће бити изведено на начин који је описан у члану [11.3](#) без непотребног задржавања и изводи га играч/играчица екипе у нападу код ознаке са линије 2 метра на страни са које је лопта прешла гол линију. Бацање не мора да изведе лопти најближи играч/играчица.
- 13.3. Приликом извођења корнерског бацања ниједан играч/играчица екипе у нападу не сме да буде у зони гола.
- 13.4. Корнерско бацање изведено са непрописног места или пре него што су играчи/играчице екипе која је у поседу лопте у напустили простор зоне гола мора да се понови.

14. НЕТУРАЛНО БАЦАЊА

- 14.1. Неутрално бацање ће бити досуђено:
- а) када је по мишљењу судије на почетку четвртине лопта пала тако да је то очигледна предност за једну екипу;
 - б) када истовремено један или више играча/играчица противничких екипа начини обичан прекршај тако да је судијама немогуће да оцене који је играч/играчица први направио прекршај;
 - с) ако обоје судија истовремено досуде слободно бацање за различите екипе;

- d) када ниједна екипа није у поседу лопте и када један или више играча/играчица противничких екипа истовремено направе прекршај за искључење. Неутрално бацање ће се извести пошто играчи/играчице, који/које су направили/направиле прекршаје буду искључени/искључене;
- e) када лопта удари или се задржи на некој препреци или конструкцији изнад игралишта.
- 14.2. За неутрално бацање, судија ће бацити лопту у игралиште на приближно истој позицији где се догађај и догодио тако да пружи играчима/играчицама обе екипе подједнаку шансу да ту лопту освоје. Неутрално бацање досуђено у зони гола мора да се изведе са линије 2 метра.
- 14.3. Неутрално бацање изведено тако да по мишљењу судије пружа предност једној од екипа мора да се изведе поново, судија ће узети лопту и поновити неутрално бацање.
- 15. КАЗНЕНА БАЦАЊЕ**
- 15.1. Казнено бацање може да изведе било који играч/играчица екипе у чију корист је бацање досуђено, са било ког места на линији 5 метара од противничког гола.
- 15.2. Приликом извођења казног бацања сви играчи/играчице морају да напусте простор 6 метара и да буду на минимум 3 метра растојања од извођача. На линији 6 метара, а са сваке стране око извођача по један играч/играчица одбрамбене екипе има право да први заузме место. Голман одбрамбене екипе треба да заузме место између статива на својој гол линији (ни један део тела изнад површине воде не сме да буде испред гол линије). Судије могу да дају једну опомену играчима/играчицама или голману да заузму исправну позицију. Ако играч/играчица или голман то не уради, тај играч/играчица може бити искључен/искључена и замена може да уђе у игру у складу са чланом [9.3](#).
- 15.3. Када се судија који контролише извођење казног ударца увери да су сви играчи/играчице заузели/заузеле исправне позиције, даће знак да се бацање изведе. Даће знак звиждаљком и истовременим спуштањем руке из вертикалног у хоризонтални положај.
- 15.4. Играч/играчица који/која изводи казно бацање ће узети лопту и одмах након знака ће је упутити ка голу. Покрет приликом извођења мора да буде без прекида. Играч/играчица може да изведе бацање тако што ће лопту да подигне са површине воде или ће да је држи у руци изнад површине воде, а може и да буде леђима окренут голу под условом да покрет приликом извођења буде без прекида све док лопта не непусти длан извођача.
- 15.5. Ако се после извођења казног бацања лопта одбије од статива, пречке или голмана, игра се наставља и није неопходно да лоптом игра или да је додирне још неки играч пре него што се постигне погодак.
- 15.6. Ако у исто време када судија досуди казно бацање мерилац времена означи крај четвртине, сви играчи, осим играча/играчице који/која изводи казно бацање и

голмана одбрамбене екипе, морају да напусте воду пре него што се бацање изведе. У овом случају игра се не наставља ако се после извођења казненог бацања лопта одбије од статива, пречке или голмана.

16. ЛИЧНЕ ГРЕШКЕ, ЖУТИ И ЦРВЕНИ КАРТОНИ

- 16.1. Лична грешка ће бити уписана сваком играчу/играчици који/која начини прекршај за искључење или прекршај за казнено бацање. Судија ће да покаже секретару број капице играча/играчице који/која је направио/направила такав прекршај.
- 16.2. Играч/играчица који/која направи три личне грешке искључује се до краја утакмице, а замена може да уђе у игру након што се испуне услови предвиђени у члану [9.3](#). Уколико је трећа лична грешка прекршај за казнено бацање замена мора одмах да уђе у игру.
- 16.3. Судија, ако сматра да је потребно, може користити жуте и црвене картоне да контролише понашање чланова стручног штаба, резервних играча/играчица као и играча/играчица у води. Употреба жутих и црвених картона важи на свим *WORLD AQUATICS* ватерполо такмичењима и биће примењена на следећи начин:
 - 16.3.1. Показивање жутог картона је званична опомена главном тренеру
 - 16.3.2. Накнадно показивање црвеног картона је сигнал главном тренеру или другом члану стручног штаба или играчу на клупи да мора да напусти игралиште истог тренутка. Уколико понашање главног тренера то захтева, судија може да покаже главном тренеру директан црвени картон, без претходно показаног жутог картона
 - 16.3.3. Приликом искључења главног тренера, други члан стручног штаба може преузети позицију главног тренера, међутим без привилегија које ужива главни тренер. Члан стручног штаба не сме да устаје са клупе и да се креће, али може да тражи тајмаут у складу са правилима. Током тајмаута или након постигнутог поготка, пре наставка утакмице, члан стручног штаба сме да се креће дуж ивице базена до ознаке који обележава половину игралишта како би дао упутства екипи.
 - 16.3.4. Током утакмице, судија мора да покаже црвени картон играчу/играчици који/која се налази у игри због недоличног понашања-Misconduct, испраћен адекватном казном
 - 16.3.5. Судија може, по сопственој процени, да покаже жути картон играчу/играчици који/која се упорно неспортски понаша или претерује са симулацијама прекршаја према члану [8.14](#). Судија би требало да покаже жути картон окривљеној екипи и окривљеном играчу/окривљеној играчици. Уколико играч/играчица настави са сличним радњама, судија ће показати црвени картон јасно видљив обема екипама и записничком столу и ово ће се третирати као недолично понашање-Misconduct по члану [9.13](#)
 - 16.3.6. Чланови тима који се недолично понашају биће кажњени у складу са чланом [9.13](#) и морају напустити игралиште истог тренутка.

16.3.7. За сваки напад који може имати за последицу икључење играча/играчице или званичне особе из остатка утакмице, надлежни ораган мора да узме у обзир све околности, под којима се десио напад, а посебно његову тежину пре него што донесу одлуку о томе да ли ће окривљеном/окривљеној бити онемогућено да учествује у утакмицама које следе. Одлуку морају донети у року од 24 часа од краја утакмице и о томе обавестити окривљеног/окривљену и његову/њену екипу. Надлежни орган ће о томе обавестит *Aquatics Integrity Unit*, ако сматра да су последице напада далекосежније. Зарад појашњења ситуације, надлежни орган је обавезан да погледа видео материјал било које утакмице на турниру да би одлучио да ли играч/играчица или тренер имају право наступа на осталим утакмицама, а на турниру, без обзира да ли је напад санкциониран од стране судија током утакмице.

Ако службена особа нема право наступа на утакмици, број званичних особа на клупи мора бити смањен у складу са бројем суспендованих особа, али тако да бар једна (1) службена особа мора да седи на клупи.

Ако играч/играчица нема право наступа на утакмици, екипа може на тој утакмици имати тринаест играча, под условом да су регистровани на тимској листи такмичења у организацији *WORLD AQUATICS*, а да нису суспендовани у том моменту.

17. НЕЗГОДА, ПОВРЕДА И БОЛЕСТ

- 17.1. Играчу/играчици ће бити дозвољено да напусти воду, седи или стоји на степеницама или странама базена за време игре само у случају незгоде, повреде, болести или са дозволом судије. Играч/играчица који/која је напустио воду у складу са правилима може поново да уђе из простора за поновни улазак на сопственој гол линији у одговарајућем прекиду са дозволом судија.
- 17.2. Уколико играч/играчица крвари, судија ће одмах да наложи том играчу/играчици да напусти игру а његова/њена замена улази одмах и игра се наставља без прекида. Кад се крварење заустави, играчу/играчици ће бити дозвољено да поново учествује у игри.
- 17.3. У случају незгоде, повреде или болести, осим крварења, судија може по својој процени да заустави игру на период од највише 3 минута. У том случају судија мора да сигнализира мериоцу времена да мери овај период.
- 17.4. Уколико је игра била прекинута због незгоде, повреде, крварења, болести или неког другог разлога, екипа која је била у поседу лопте ће наставити игру са места где је игра била прекинута.
- 17.5. Осим у случају као што је описано у члану [17.2](#) (крварење) том играчу неће бити дозвољено да настави игру уколико је замењен.
- 17.6. Ако судија, VAR судија или делегат посумњају да се десила насилничка игра, судија може затражити VAR анализу у складу са VAR протоколом (*Додатак 7*)

18. КАРАКТЕРИСТИКЕ ВАТЕРПОЛО ИГРАЛИШТА

18.1. Основни захтеви

18.1.1. Ватерполо димензије и опрема су описани у дијаграму игралишта.
[Погледати ватерполо дијаграм 1.](#)

18.1.2. Укупне димензије терена ће бити 30,6m x 20m за мушкарце и 25,6m x 20m за жене.

Размак између гол линија не може бити мањи од 20 метара ни већи од 30 метара за утакмице које играју мушкарци. Размак између гол линија не може бити мањи од 20 метара ни већи од 25 метара за утакмице које играју жене.

Граница игралишта мора бити причвршћена најмање 0,3 метара иза гол линије.

Ширина игралишта не може бити мања од 10 метара ни већа од 20 метара. Од овог правила изузети су мечеви који су у организацији националних савеза.

18.1.3. Дубина воде не сме бити мања од 1,8 метара.

18.1.4. Температура воде би требало да буде $26^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ (25°C - 27°C)

18.1.5. Осветљеност не сме бити мања од 600 лукса.

18.1.6. Најнижа висина плафона није дефинисана.

18.1.7. Стазе

Свака стаза ће бити минималне ширине 0,06 метара и максималног пречника 0,12 метара.

Стазе морају бити причвршћене за ивице базена. Уколико је за причвршћивање стазе неопходан наставак он мора бити од чврстог и нееластичног материјала. Кука (анкер), укључујући и његов наставак не смеју се протезати више од 10 милиметара у базен. Кука (анкер) не сме утицати на дужину стазе игралишта више од ± 10 милиметара на сваком њеном крају. Сидро мора бити издржати минималну силу од 20 kN. Стаза може бити опревљена са опругом, која је способна да издржи изненадно оптерећење од минимално 12 kN.

18.1.8. Простор за летеће измене

Простор за летеће измене се мора обезбедити са бочне спољашње стране терена, на страни на којој су смештене екипе. Ширина овог простора не сме бити мања од 0,5 метара.

Простор за летеће измене, за сваки тим је испред клупа, између гол линије и средине терена.

18.2. Карактеристике ватерполо игралишта на Олимпијским играма и светским првенствима

18.2.1. Основне карактеристике

Ватерполо димензије и опрема су описани у дијаграму игралишта за Олимпијске игре и светска првенства. Погледати ватерполо дијаграм [Додатак 2.](#)

18.2.2. Игралиште

Укупне димензије терена ће бити 30,6m x 20m за мушкарце и 25,6m x 20m за жене.

Размак између гол линија је 30 метара за утакмице које играју мушкарци. Размак између гол линија је 25 метара за утакмице које играју жене.

Граница игралишта мора бити причвршћена најмање 0,3 метара иза гол линије. Ширина игралишта је 20 метара.

Изузеци од ових услова описаних у II.16.3.2¹ нису дозвољена.

18.2.3. Дубина воде не сме бити мања од 2 метра.

18.2.4. Температура воде би требало да буде 26 ± 1 степен целзијуса (25-27 степени целзијуса)

18.2.5. Осветљеност не сме бити мања од 1500 лукса.

18.2.6. У затвореним базенима висина плафона не сме бити мања од 7 метара.

18.2.7. Стазе

Свака стаза мора имати пречник 0,10 метара.

Стазе морају бити причвршћене за ивице базена. Уколико је за причвршћивање стазе неопходан наставак он мора бити од чврстог и нееластичног материјала. Кука (анкер), укључујући и његов наставак не смеју се протезати више од 10 милиметара у базен. Кука (анкер) не сме утицати на дужину стазе игралишта више од ± 10 милиметара на сваком њеном крају.

Сидро мора бити издржати минималну силу од 20 kN. Стаза може бити опревљена са опругом, која је способна да издржи изненадно оптерећење од минимално 12 kN.

18.2.8. Простор за летеће измене

Простор за летеће измене се мора обезбедити са бочне спољашње стране терена, на страни на којој су смештене екипе. Ширина овог простора не сме бити мања од 0,5 метара.

¹ World Aquatics захтеви за све водене спортове

Простор за летеће измене, за сваки тим је испред клупе за резервне играче између гол линије и средине терена.

18.3. Опрема

18.3.1. Ознаке на игралишту

Јасна обележја морају постојати са обе стране игралишта и да обележавају гол линију, линију 2 метра, линију 6 метара као и линију половине игралишта.

Позиција беле ознаке ће се мерити од тачке причвршћења и биће 0,3 метара и мора да се поравна са предњом ивицом гол-линије. Ово ће бити примењено на оба краја терена.

Црвена стаза се поставља на 2 од метра предњег краја гол линије. Ово ће бити примењено на оба краја терена за игру.

Жута стаза се протеже у дужини од 4 метара од ознаке за линију од 2 метра. На 5 метара од предње стране гол-линије биће постављен црвена ознака на стази која означава линију са које се изводи казнено бацање. Ово ће бити примињено на оба краја терена за игру.

Средњи део терена за игру биће обелешен зеленом стазом и требало би да буде дугачка 18 метара за мушкарце и 13 метара за жене.

Бела ознака биће постављена у средину зелене површине да означи средину игралишта.

Зоне искључења постављају се у два угла на супротној страни базена до записничког стола. Биће дугачке 2 метра и морају да се протежу дуж гол-линије.

18.3.2. Платформе за судије

Платформе за судије морају бити постављене са обе стране базена. Морају бити широке 1 метар и високе 70 центиметара од површине воде. Ове платформе обезбеђују судијама да се слободно крећу од једног до другог краја игралишта. На крајевим се мора обезбедити простор и за помоћне судије. Платформе морају бити обојене у складу са адекватним дијаграмом (погледати ватерполо дијаграм, [Додатак 2](#)).

18.3.3. Голови

Стативе и пречка морају бити правоугаоног облика направљене од дрвета, метала или пластике, ширине 80 милиметара, поравнате са гол линијом и обојене у белу боју.

Стативе морају бити паралелно постављене на оба краја игралишта, подједнако удаљене од бочних граница игралишта и најмање 0,3 метара испреч чеоних граница игралишта. Никакво постоље или простор за одмор голмана осим дна базена нису дозвољени.

Ширина гола мора бити 3 метра.

Висина гола мора бити 0,9 метара од површине воде.

18.3.4. Простор за поновни улазак

Простор за поновни улазак играча мора бити правоуганог облика димензија 2m x 1,08m.

18.3.5. Мреже

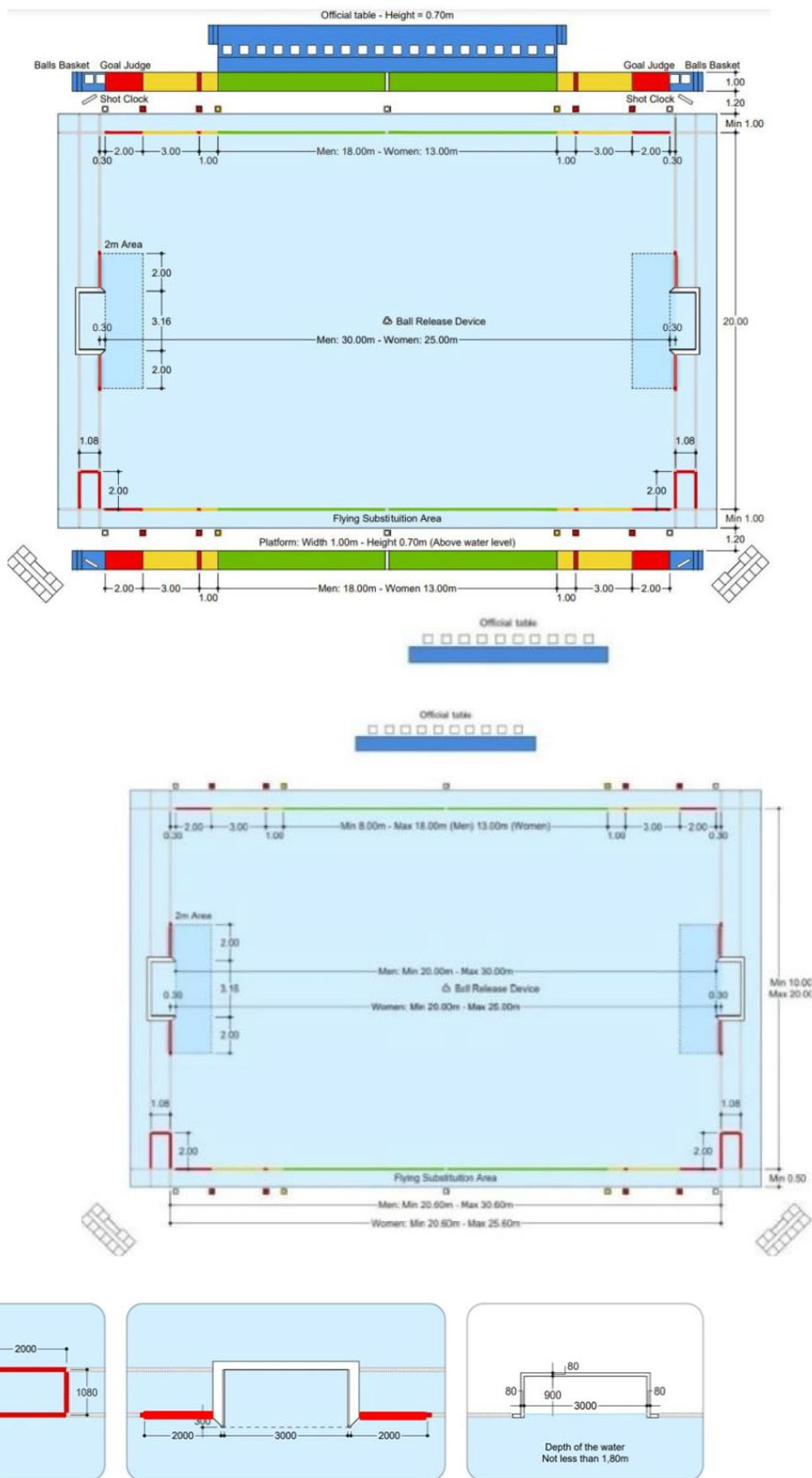
Ненатегнуте мреже морају бити сигурно причвршћене за стативе, пречку и остатак конструкције гола тако да затворе цео гол са спољашње стране и оставе слободан простор иза гол линије не мањи од 0,30 метара по целој површини гола.

18.3.6. Записнички сто

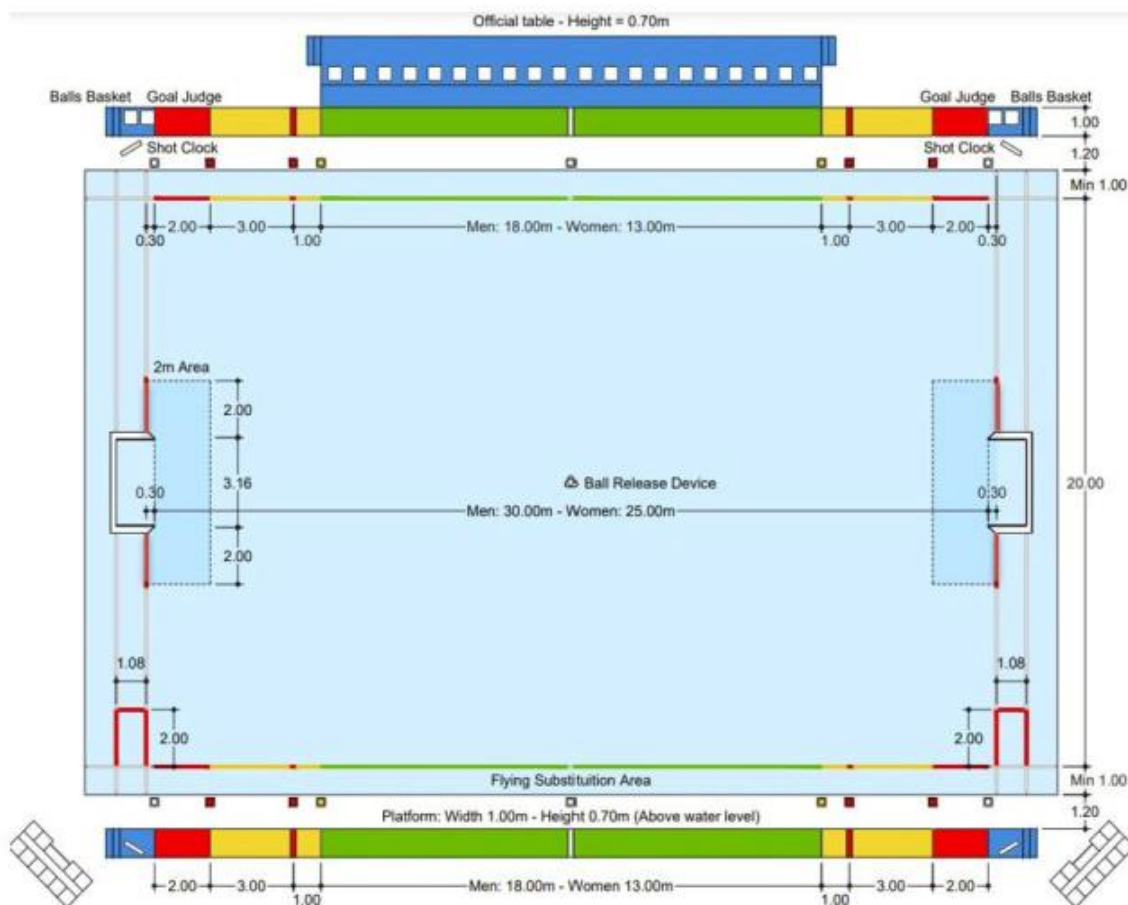
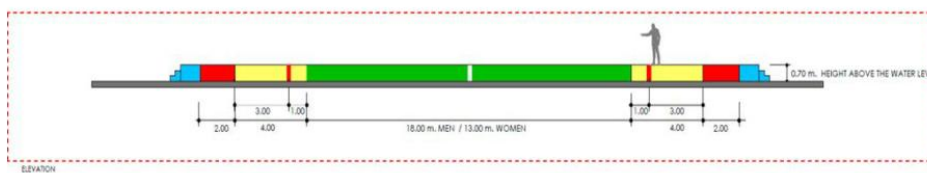
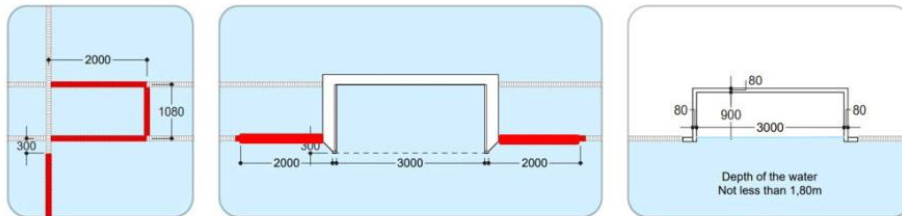
Сто са службеним особама би требало да се налази иза А судије на почетку утакмице.

ДОДАЦИ

ДОДАТАК 1 – ДИЈАГРАМИ

ДОДАТАК 2 – ДИЈАГРАМИ

ДОДАТАК 3 – ДЕФИНИЦИЈЕ

1. ИГРАЛИШТЕ И ОПРЕМА

- 1.1 **Игралиште:** Део базена који је званично обележен као простор за игру у ком се играју ватерполо утакмице у складу са [Додатком 4](#).
- 1.2 **Записнички сто:** Правилима одређен простор намењен службеним особама и званичницима да обављају своје обавезе током утакмице.
- 1.3 **Летећа измена:** Могућност да екипа замени играча у току игре кроз простор намењен за летеће измене.
- 1.4 **Простор за летеће измене:** Простор уз бочну страну игралишта дефинисан правилима где су дозвољене летеће измене.
- 1.5 **Погодак (Дефиниција „А“):** Последица преласка лопте, целим својим обимом, гол линије са предње стране гола, између статива и испод пречке.
- 1.6 **Гол линија:** Граница игралишта дефинисана положајем предње стране гола. (члан [7.1](#))
- 1.7 **Зона гола:** Простор правоугаоног облика чија се ширина протеже 2 метра од спољних ивица статива, а чија је дужина 2 метра у односу на гол линију. У ову зону, играч екипе у нападу не сме да уђе без поседа лопте, осим уколико се налази иза линије лопте.
- 1.8 **Линија 5 метара:** Линија са које се изводе казнена бацања.
- 1.9 **Линија 6 метара:** Линија на удаљености од 6 метара од гол линије која ограничава простор у ком поједини прекршаји могу бити окарактерисани као прекршаји за казнено бацање у складу са правилима о казном бацању.
- 1.10 **Линија половине игралишта:** Линија која дели дужину игралишта на средини на две једнаке половине.
- 1.11 **Гол:** Конструкција кроз коју лопта мора да прође целим својим обимом у циљу постизања поготка. ([Додатак 4.2](#))

2. ЕКИПЕ И ЗАМЕНЕ

- 2.1 **Екипа:** Ватерполо екипа описана у складу са правилима ватерпола.
- 2.2 **Играч/играчица:** Појединац, део ватерполо екипе.
- 2.3 **Голман:** Појединац, део ватерполо екипе, који носи капицу са бројевима „1“ или „13“ и чија је главна улога да спречи лопту да уђе у гол.
- 2.4 **Замена:** Играч/играчица који улази у игралиште да замени играча/играчицу који/која се већ налази у игралишту или је искључен/искључена.
- 2.5 **Резерва:** Члан/чланица екипе који/која не игра у датом тренутку.

- 2.6 **Бочни простор за замене: Простор за летеће измене.**
- 2.7 **Простор за поновни улазак:** Место са ког се играч/играчица или његова/њена измена враћају у игру након искључења.
- 2.8 **Предност:** Могућност нападача или екипе у нападу да наставе са игром са лоптом у циљу ставарања могућности за постизање поготка.
Судије морају да суде тако да екипа у нападу може да остане у предности.
- 2.9 **Црвени картон:** Сигнализација судије играчу/играчици, главном тренеру или званичном представнику екипе које представља искључење до краја утакмице.
- 2.10 **Жути картон:** Сигнализација судије главном тренеру за неприкладно понашање или за недисциплиновано понашање клупе, за непрекидно симулирање прекршаја и за упорну грубу игру екипе.
- 2.11 **Окривљени играч/играчица:** Играч/играчица који/која чини прекршај у складу са правилима.

3. СУДИЈЕ И СЛУЖБЕНЕ ОСОБЕ

- 3.1 **Судија за видео анализу – VAR судија:** Видео технологија и помоћни судија, које судија може да употреби приликом доношења коначне одлуке након прегледа ситуације у ситацијама описаним у *Додатку 7 – VAR протокол*.
- 3.2 **Судија:** Службена особа задужена за вођење утакмице у складу са овлашћењима описаним у правилима.
- 3.3 **Могућност играња лоптом:** Када је играч/играчица у поседу лопте, може да настави са игром враћањем лопте у игру.
- 3.4 **Центар:** Нападач чија је позиција у близини противничке линије од 2 метра, између статива.
- 3.5 **Централни бек:** Одбрамбени играч чија је основна улога да чува противничког центра. (Погледати „[Центар](#)“)
- 3.6 **Линијски или помоћни судија:** Службена особа која седи у продужетку замишљене гол линије и помаже судији у доношењу одлуке да ли је лопта ушла у гол или прешла гол линију, укључујући и ко је последњи био у контакту са лоптом као и код додавања нове лопте у складу са инструкцијама судије.
- 3.7 **Почетак или поновни почетак:** Почетак или наставак утакмице на почетку новог периода игре, након постигнутог поготка или након прекида игре од стране судије (када судија затражи лопту).

4. ТРАЈАЊЕ ИГРЕ

- 4.1 **Чиста игра:** Екипе играју 4 периода од по 8 минута чисте игре, укупно 32 минута. Чиста игра почиње на почетку сваког периода када играч/играчица додирне лопту, прекида се приликом сваког прекида сигнализираним од стране судије или од стране уређаја за мерење времена напада, а наставља се након сваког прекида

када играч/играчица врати лопту у игру у складу са правилима, шутне или дода лопту саиграчу/саиграчици.

- 4.2 **Извођење казних бацања:** Начин добијања одлучујућег резултата за утакмице у којој је неопходан одлучујући резултат. Овај начин дефинисан је у [Додатку 6](#).
- 4.3 **Офанзивни судија:** Судија који води рачуна о офанзивној ситуацији испред гола са своје десне стране.
- 4.4 **Дефанзивни судија:** Судија који контролише напад са своје леве стране. Овај судија мора да заузме положај пратећи задњег играча/играчицу екипе која је у поседу лопте.

5. ТАЈМАУТ

- 5.1 **Тајмаут:** Прекид у трајању од 1 минута намењен екипи у поседу лопте у било ком тренутку, осим у периоду између досуђеног прекршаја за казнено бацање и извеђења казног бацања и током VAR анализе.
Свака екипа има право на два тајмаута током једне утакмице.
- 5.2 **Недозвољени тајмаут:** Тајмаут затражен од стране екипе која нема право на исти.
- 5.3 **Посед:** Екипа је у поседу лопте ако један од играч/играчицаа екипе држи лопту или плива са лоптом.

6. ПОГОДАК

- 6.1 **Видљиво враћање лопте у игру:** Ово подраумева да лопта мора да напусти шаку играча/играчице који/која је у поседу лопте. Пребацавање лопте из леве у десну шаку играча/играчице се сматра враћањем лопте у игру.
- 6.2 **Махање:** Симулирање шута.
- 6.3 **Пливање за лопту:** На почетку сваког периода лопта се поставља на средину игралишта и након судијског звиждука за почетак игре екипе пливају према средини базена са циљем да освоје посед лопте.

7. ОБИЧНИ ПРЕКРШАЈИ

- 7.1 **Погрешан старт:** Започети пливање за лопту неправилно, било пре судијског звиждука или нарушавањем граница игралишта.
- 7.2 **Прекршај:** Кршење правила које резултира прекидом чисте игре и додељивањем слободног бацања. Постоје две врсте прекршаја:
- Физички прекршај (физички контакт или спречавање кретања или покрета противничког играча/противничке играчице)

- Технички прекршај (потез супротан правилима; на пример, неправилан старт или поновни почетак, ударац лопте затвореном песницом, играње са две руке итд)
- 7.3 **Топљена лопта:** Обичан прекршај досуђен играчу/играчици због топљења лопте испод површине воде било услед старта противника/противнице или са намером да се сакрије лопта од противничког играча/противничке играчице.
- 7.4 **Обострано искључење:** Када су два играча/две играчице из супротних екипа истовремено искључени/искључене.
- 7.5 **Дух игре:** Дефинисање суштине спорта. Играње у складу са духом игре значи играње на победу у складу са правилима поштујући саиграче/саиграчице, противнике/противнице и саму игру. Дефинише се као разумевање правила и играње са интегритетом и добром вером.
- 7.6 **Одгуривање:** Стицање предности одгуривањем противника/противница шаком, руком, стопалом или неким другим делом тела.
- 7.7 **Шутирање:** Покушај ударца, ударац или насилан ударац ногом у тело или лице противника/противнице, што је лична грешка.
- 7.8 **Симулација:** Претварање играча/играчице да је над њим/њом начињен прекршај.
- 7.9 **Упливавање:** Потез играча/играчице у нападу који/која је окренут/окренута лицем ка противнику/противници и који/која покушава да агресивно одплива поред противника/противнице и тако оствари предност.
- 7.10 **Играч/играчица који упливава:** Играч/играчица који/која упливава према голу, углавном из стања мировања покуша да агресивно одплива поред противника/противнице и тако оствари предност.
- 7.11 **Нападање:** Држати, топити, повући или ометати противника/противницу који/која је у поседу лопте.
- 7.12 **Линија половине игралишта:** Линија која дели дужину игралишта на средини на две једнаке половине.
- 7.13 **Офанзивни прекршај:** Прекршај који је начињен од стране нападача који резултира слободним бацањем у корист одбрамбене екипе.
- 7.14 **Држање лопте:** Подизање, ношење или додиривање лопте, али не и дриблинг.
- ## 8. ПРЕКРШАЈИ ЗА ИСКЉУЧЕЊЕ
- 8.1 **Неправилан улазак:** Улазак играча/играчице у игру током чисте игре који није у складу са правилима.
- 8.2 **Неправилан поновни улазак:** Улазак занеме у игру који није у складу са правилима.

- 8.3 **Прекршај за искључење:** Прекршај за који ће играч/играчица бити искључен/искључена из игре на временски период описан у правилима.
- 8.4 **Недолично понашање-Misconduct:** Свако неадекватно понашање, укључујући непоштовање судије или противника/противнице, као и занемаривање инструктора добијених од судије.
- 8.5 **Насилничка игра:** Намеран потез играча/играчице који има за циљ да начини штету или повреди играча/играчицу или службену особу, без обзира да ли је дошло до контакта или није.
- 8.6 **Агресивна игра:** Понашање које може довести до повређивања противника/противнице. Намера овакве игра (оваквих прекршаја) је да уништи и у потпуности заустави предност или напредак игре или играча/играчице, или да испровоцира противника/противницу. Ово је опасна игра, без чисте намере да се противник/противница повреди и најчешће је последица емоција.
- 8.7 **Упорна игра:** Недозвољени прекршаји одбрамбених играча/играчица који/које успоравају напад. Намера ових прекршаја није да се повреди противник/противница већ да се уништи ток игре, предност или брзине игре, као и да се засмета противнику/противници.
- 8.8 **Ометање:** Спречавање потеза или покрета недозвољеним физичким покретима, попут држања или блокирања противника.
- 8.9 **Држање противника/противнице:** Употреба шака, руку или ногу за држање противника/противнице са намером да се спречи кретање противника/противнице.
- 8.10 **Потапање:** Гурнути противника/противницу испод површине воде.
- 8.11 **Повлачење:** Повући противника/противницу.
- 8.12 **Ометање извођења слободног, голманског или казненог бацања:** Спречавање или ометање извођења неког од горепоменутих бацања.
- 8.13 **Неадекватни покрети:** Покрети играча/играчица са циљем да се шутне или удари противник/противница, чак и ако не дође до самог контакта.
- 8.14 **Ударац:** Ударити противника/противницу.
- 8.15 **Тактички прекршај:** Било који прекршај начињен од стране одбрамбеног играча/играчице са намером да се спречи ток напада са намером да се одузме предност противнику/противници, посебно могућност развијања контранапада.
- 8.16 **Контранапад:** Транзиција екипе у нападу која брзо пребацује лопту са једне на другу страну игралишта са циљем да се постигне погодак пре него што одбрамбена екипа успе да се постави у одбрани.

9. ПРЕКРШАЈИ ЗА КАЗНЕНО БАЦАЊЕ

- 9.1 **Прекршај за казнено бацање:** Сваки прекршај начињен унутар 6 метара који спречава вероватно постизање поготка (члан [10.2](#)). Насилничка игра (члан [9.14](#)), одуговлачење (члан [10.10](#)) као и члан [10.9](#) могу резултирати досуђивањем казног бацања (члан [10.9](#)).
- 9.2 **Вероватно постизање поготка:** Ситуације у којој је нападач лицем окренут голу и када нема одбрамбеног играча/одбрамбене играчице између нападача и голмана и да није дошло до прекршаја, нападач би скоро извесно постигао погодак. Такође, постизање поготка је вероватно и када је гол празан, а лопта је у близини нападача, као што је дато у примерима објашњеним у приручнику.
- 9.3 **Лоше додавање:** Додавање код ког лопта није стигла до саиграча/саиграчице, без обзира да ли је над њим/њом начињен прекршај или није. Одбрамбени играч/одбрамбена играчица неће бити санкционисан/санкционисана у случају лошег додавања.
- 9.4 **Предност позиција:** Ситуација у којој је нападач осигурао предност, тј. позицију између одбрамбеног играча/одбрамбене играчице и противничког гола.
- 9.5 **Одуговлачење:** Намерно спречавање нападача да настави са игром или било које ометање које је у супротности са духом игре са намером да се спречи вероватно постизање поготка.
- 9.6 **Играч/играчица без права наступа:** Играч/играчица који нема право да наступа у утакмици.

10. СЛОБОДНА БАЦАЊА

- 10.1 **Слободно бацање:** Начин враћања лопте у игру након обичног прекршаја, прекршаја за искључење или након поновног почетка након тајмаута, постигнутог поготка, након повреде, укључујући крварење, замене капице, судијског прекида (када судија затражи лопту), након што лопта напусти границе игралишта или након било ког друго прекида.
- 10.2 **Блок:** Зауставити лопту шаком, руком или телом након ударца на гол или додавања.
- 10.3 **Ударац на гол:** Покушај играча/играчице да постигне погодак намерно гађајући лоптом противнички гол.

11. ГОЛМАНСКА БАЦАЊА

- 11.1 **Бацање:** Покрет руком приликом избацивања лопте са намером да се игра лоптом, да се дода или да се постигне погодак.
- 11.2 **Слободно бацање:** Начин враћања лопте у игру након прекршаја или прекида.

- 11.3 **Голманско бацање:** Бацање додељено одбрамбеној екипи као што је описано у [поглављу 12](#).
- 11.4 **Пливање са лоптом:** Пливање са лоптом или померање лопте пливајући. Игач/играчица који плива са лоптом је у поседу лопте иако не држи лопту.
- 11.5 **Додавање:** Бацити лопту саиграчу/саиграчици илу у део игралишта који је под контролом саиграча/саиграчице. Бацити лопту саиграчу/саиграчици (или самом себи) са намером да се сачува контрола лопте (супротно намери да се постигне погодак).

12. КОРНЕРСКА БАЦАЊА

- 12.1 **Корнерско бацање:** Бацање додељено екипи у нападу на противничкој линији од 2 метра описано у члану [13.2](#).
- 12.2 **Директан ударац на гол:** Играч може да упуту директан ударац на гол:
- a) Након досуђеног слободног бацања, када се играч и лопта налазе ван линије 6 метара и када је прекршај досуђен ван линије 6 метара
 - b) Из казненог бацања
 - c) Из корнерског бацана (на начин описан у члану [7.2](#))

13. НЕУТРАЛНА БАЦАЊА

- 13.1 **Неутрално бацање:** Начин враћања лопте у игру када ниједна екипа није у поседу лопте. Судија поновно започиње игру враћајући лопту у игралиште између два противничка играча/противничке играчице, дајући обојници/обема подједнаку шансу да освоји посед лопте.

14. КАЗНЕНА БАЦАЊА

- 14.1 **Казнено бацање:** Слободан ударад на гол са противничке линије од 5 метара које једино голман сме да брани. Одбрамбени голман ће заузети позицију на гол линији између статива, може се кретати у напред након судијског звиждука за извођење казненог ударца. Одбрамбени играчи/одбрамбене играчице могу да уђу у сопствени простор од 6 метара так након што лопта напусти шаку играча/играчице који/која изводи казнено бацање.

15. ЛИЧНЕ ГРЕШКЕ

- 15.1 **Лична грешка:** Појединачни прекршај играча/играчице унет у записник утакмице након досуђеног искључења или прекршаја за казнени ударац.

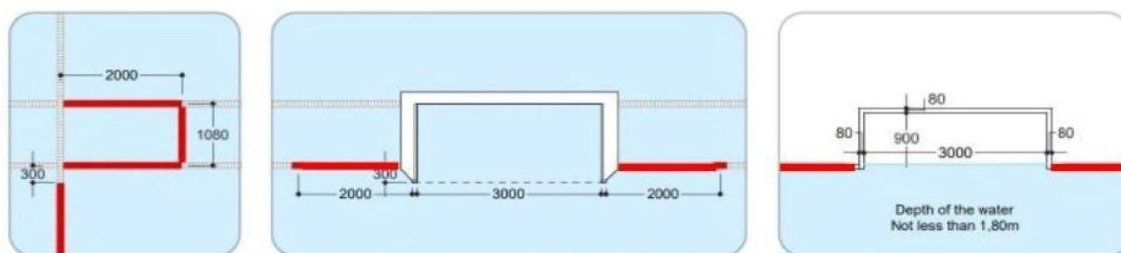
16. ДОДАТНА ОБЈАШЊЕЊА И ПОЈАШЊЕЊА

- 16.1 **Транзиција:** Део активне игре у којој екипа прелази из фазе одбране у фазу напада и обрнуто.
- 16.2 **Нападач:** Играч/играчица чија је екипа у поседу лопте; екипа контролише лопту и има могућност постизања поготка.
- 16.3 **Одбрамбени играч/одбрамбена играчица:** Играч/играчица чија екипа не контролише лопту и није у поседу лопте; играч/играчица који/кја покушава да одбрани свој гол.

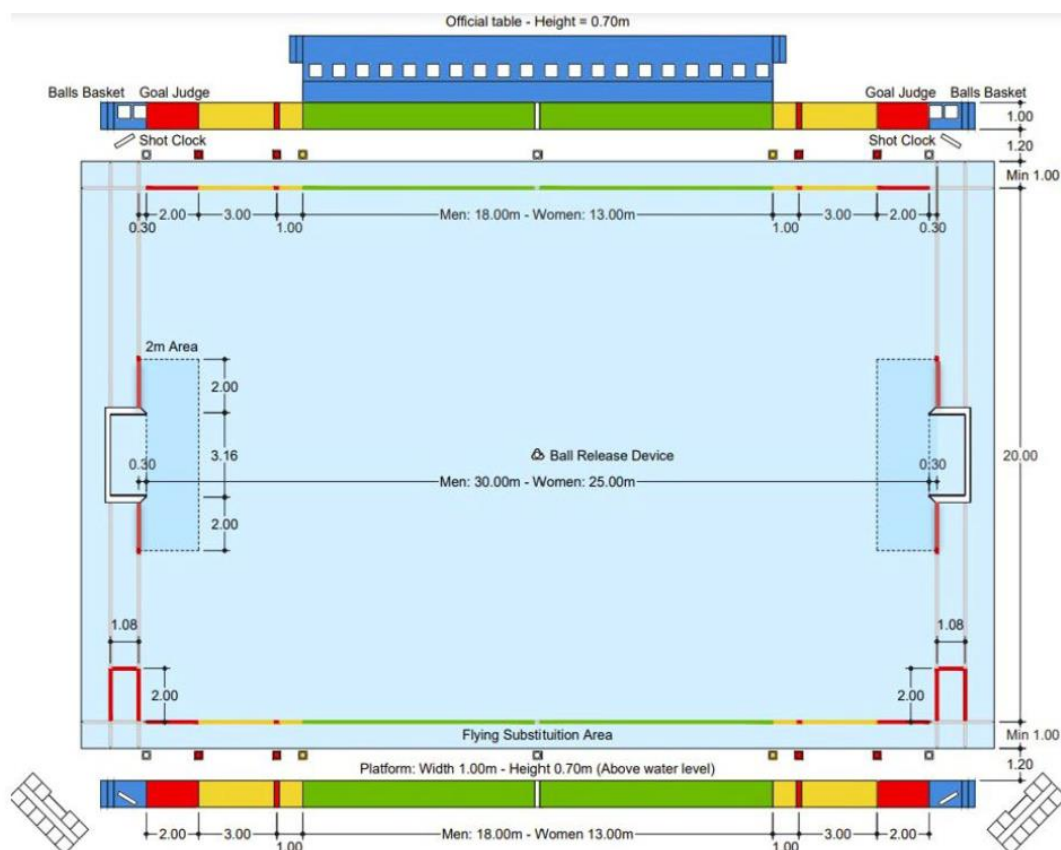
ДОДАТАК 4 – ИГРАЛИШТЕ И ОПРЕМА

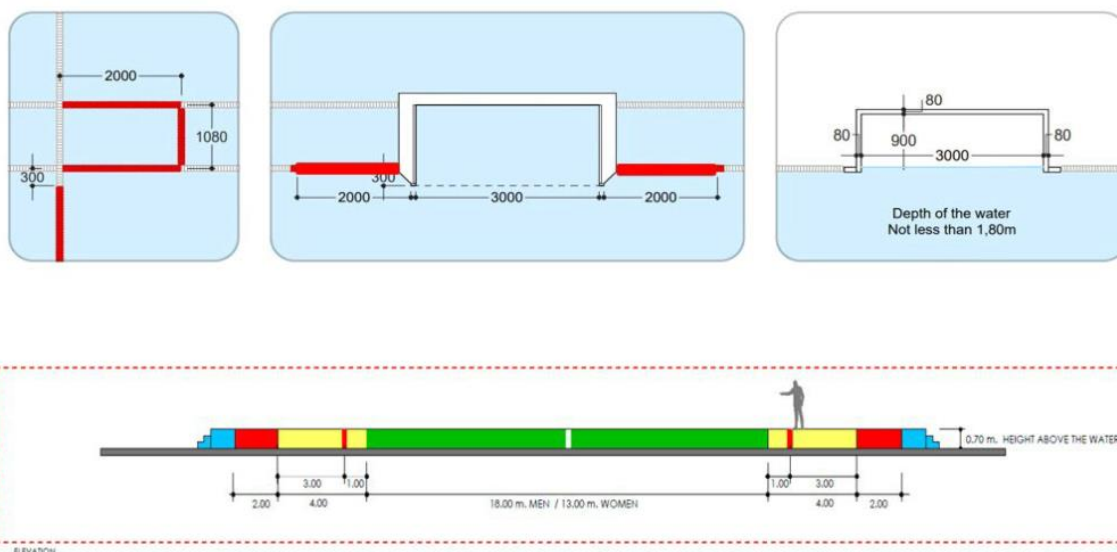
1. ИГРАЛИШТЕ

- 1.1. Организатор је одговоран за обезбеђивање прописаних мера и ознака игралишта и мора да обезбеди сву неопходну опрему.
- 1.2. Распоред опреме и ознака на игралишту, када утакмицу суде двојица судија, морају бити у сагласности са следећом шемом:

Чеоне ивице игралишта у дужини од 2 метра од гола морају бити обојене у црвено како би се јасно дефинисале зоне гола (члан 8.10).

- 1.3. Када утакмицу суди један судија, мора се кретати на истој страни где је записнички сто, а гол судије морају заузети место на супротној страни.
- 1.4. За догођаје у организацији *WORLS AQUATICS*-а, димензије игралишта, дубина и температура воде, као и јачина осветљења морају бити у складу са правилима ватерполо борилишта ([члан 18](#)).
- 1.5. На обе стране игралишта треба да буду постављене видљиве ознаке које означавају следеће:
 - a) Бела ознака – гол линију и на линију половине игралишта
 - b) Црвена ознака – линију 2 метара од гола
 - c) Жута ознака – линију 6 метара од гола
 - d) Црвена ознака – линију удаљену 5 метара од гол линије која указује на место извођења казненог ударца.

Бочне стране игралишта, од гол линије до линије 2 m морају да буду обележене црвеном бојом, од линије 2 m до линије 6 m морају да буду обележене жутом бојом и од линије 6 m до центра игралишта морају да буду обележене зеленом бојом..

- 1.6. На сваком крају игралишта, 2 m од угла на супротној страни од записничког стола, мора да се налази црвена ознака која означава место за поновни улазак играча.
- 1.7. Мора се обезбедити довољно простора за несметано кретање судија од једног до другог краја игралишта, као и код гол линија за гол судије.
- 1.8. Секретар мора да има белу, плаву, црвену и жуту заставицу димензија 0,35 m x 0,20 m.

2. ГОЛОВИ

- 2.1 Две стативе и пречка тврде конструкције, правоуглог облика, ширине 0,075 метара на страни окренутој према игралишту, обојене у бело, морају бити смештене на гол линији на оба краја игралишта, подједнако удаљене од бочних страница игралишта и најмање 0,30 метара испред крајњих линија игралишта.
- 2.2 Унутрашњи размак између статива мора бити 3 метара. Када је дубина воде 1,50 метара или више, доња страна пречке мора бити на 0,90 метара изнад површине воде. Када је дубина воде мања од 1,50 метара доња страна пречке мора бити на 2,40 метара од дна базена.
- 2.3 Ненатегнуте мреже морају бити сигурно причвршћене за стативе, пречку и остатак конструкције гола тако да затворе цео гол са спољашње стране и оставе слободан простор иза гол линије не мањи од 0,30 метара по целој површини гола.

3. ЛОПТА

- 3.1 Лопта мора бити округла са ваздушном комором која има самозатварајући вентил. Мора бити непромочива, без спољних шавова и без премаза масти или сличне материје.
- 3.2 Тежина лопте мора бити не мања од 400 грама и не већа до 450 грама.
- 3.3 За утакмице које играју мушкарци обим лопте мора бити од 0,68 метара до 0,71 метара, а притисак у лопти мора бити од 52 до 59 kPa (7,5 – 8,5 psi).
- 3.4 За утакмице које играју жене обим лопте мора бити од 0,65 метара до 0,67 метара, а притисак у лопти мора бити од 45 до 52 kPa (6,5 – 7,5 psi).

4. КАПИЦЕ

- 4.1 Капице екипа морају бити међусобно различитих боја осим потпуно црвених, уз одобрење судија, али такође различите боје од боје лопте. Судије могу захтевати од екипа да ставе беле или плаве капице. Голмани морају носити црвене капице са бројевима и/или штитницима за ушу у боји капица свог тима. Капице морају бити везане испод браде. Уколико играч/играчица изгуби своју капицу за време игре, замениће је за време првог прикладног прекида игре када је његова/њена екипа у поседу лопте. Капице морају да се носе током целе утакмице.
- 4.2 Капице морају имати савитљиве штитнике за уши исте боје као што су и капице.
- 4.3 Капице морају имати бројеве са обе стране, висине 0,10 метара. Голман мора носити капицу са бројем 1, а остале капице морају имати бројеве од 2 до 13. Замена голмана мора носити голманску капицу са бројем 13. Играчима/играчицама није дозвољено да мењају своје бројеве капица за време игре осим са дозволом судија и пријавом секретару.
- 4.4 За међународне утакмице, капице на предњој страни морају имати међународну словну ознаку (три слова) и могу имати националну заставу. Висина словне ознаке сме да буде 0,04 метара.

5. ВИДЉИВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА МЕРЕЊЕ ВРЕМЕНА

- 5.1 Сви видљиви инструменти за мерење времена морају приказивати/мерити време у опадајућем поретку.

ДОДАТАК 5 – СЛУЖБЕНЕ ОСОБЕ

1. СЛУЖБЕНЕ ОСОБЕ НА *WORLD AQUATICS* ТАКМИЧЕЊИМА

- 1.1 За *World Aquatics* такмичења службене особе су двоје судија, двојица помоћних судија, мериоци времена и секретари и судија за VAR анализу, сваки са следећим правима и дужностима. Наведене службене особе треба да буду присутне увек када је могуће и на осталим такмичењима, осим на утакмицама које суде двојица судија без помоћних судија, када судије преузимају њихове дужности (без давања знакова које иначе дају помоћне судије).

У зависности од степена такмичења и значаја, утакмицу могу да воде екипе од 4 до 9 службених особа према следећој шеми:

а) Судије и помоћни судија: по двоје судија и помоћних судија; двоје судија без помоћних судија и један судија и двоје помоћних судија;

б) Мериоци времена и секретари: по један мерилац времена и секретар: мерилац времена ће мерити време поседа лопте за сваку екипу према члану [8.12](#). Секретар ће мерити време трајања игре, тајмаута, време предвиђено за паузу између четвртина, време трајања искључења као и вођење записника утакмице према [Додатку 5; службене особе; Дужности секретара](#).

Два мериоца времена и један секретар: мерилац времена бр.1 ће мерити време трајања игре, тајмаута и време предвиђено за паузу између четвртина. Мерилац времена бр.2 ће мерити време поседа лопте за сваку екипу према члану [8.12](#). Секретар ће водити записник утакмице као и водити рачуна о осталим дужностима према правилима ватерпола.

Два мериоца времена и један секретар: мерилац времена бр.1 ће мерити време трајања игре, тајмаута и време предвиђено за паузу између четвртина. Мерилац времена бр.2 ће мерити време поседа лопте за сваку екипу према члану [8.12](#). Секретар бр.1 ће водити записник утакмице. Секретар бр.2 ће водити рачуна о осталим дужностима које се односе на неправилан улазак искључених играча и замена као и о искључењима играча и броју личних грешака играча;

с) Судија за видео анализу: помагаће двома судијама када судије то од њега/ње буду захтевале у складу са правилима.

2. СУДИЈЕ

- 2.1 Судије користе аудио опрему за време утакмице. За време утакмице, судије би требало да имају аудио опрему за међусобну комуникацију. Делегат и VAR асистент би такође требали да има аудио опрему, али само за пријем информација у вези записничког стола, како би се разјасниле евентуалне спорне ситуације.
- 2.2 Све одлуке судија по практичним питањима су коначне и њихова интерпретација правила се мора поштовати за време трајања игре. Судије не смеју да

претпостављају стварне догађаје него морају да их интерпретирају на најбољи могући начин, онако како су их и видели.

- 2.3 Судије звиждаљком дају знак за почетак и поновни почетак игре, досуђују поготке, голманска бацања, корнерска бацања (без обзира да ли су гол судије дале знак или не), неутрална бацања и прекршаје правила игре. Судија може да промени своју одлуку у случају да је то урадио пре повратка лопте у игру.
- 2.4 Судије имају овлашћење да искључе сваког играча/играчицу из игре у складу са одговарајућим правилом. Уколико играч/играчица одбије да изађе судије морају да прекину игру.

3. ПОМОЋНЕ СУДИЈЕ

- 3.1 Помоћне судије морају заузети места на истој страни као и записнички сто, свако на својој гол линији на крајевима игралишта.
- 3.2 Дужности гол судија су:
 - a) подизањем руке у вертикални положај да сигнализира када су играчи/играчице правилно заузели/заузеле своје место на гол линији на почетку четвртине;
 - b) подизањем обе руке у вертикални положај да сигнализира неправилан старт или поновни старт;
 - c) подизањем руке у хоризонтални положај у правцу напада да сигнализира голманско бацање;
 - d) подизањем руке у хоризонтални положај у правцу напада да сигнализира корнерско бацање;
 - e) подизањем обе укрштене руке у вертикални положај да сигнализира погодак;
 - f) подизањем обе руке у вертикални положај да сигнализира неправилан улазак искљученог играча/искључене играчице или замене.
- 3.3 Сваки гол судија мора имати довољан број лопти да када лопта са којом се игра напусти игралиште одмах другу лопту дода голману (за голманско бацање) или најближем играчу/најближој играчици екипе у нападу (за корнерско бацање) или да другачије поступи, али по налогу судије.

4. МЕРИОЦИ ВРЕМЕНА

- 4.1 Дужности мериоца времена су:
 - a) да мери време трајања игре, време трајања тајмаута и време паузе између четвртина;
 - b) да мери време поседа лопте;

с) да мери време трајања казне за искључене играче и да води рачуна о времену за поновни улазак искљученог играча/искључене играчице или његове/њене замене;

д) да објави почетак последњег минута регуларног дела утакмице;

е) да звиждаљком означи истек 45 секунди трајања тајмаута.

4.2 Мерилац времена мора дати знак звиждаљком (или другим уређајем посебно јаког и одмах препознатљивог звука) за завршетак сваке четвртине независно од судија. Његов знак моментално прекида игру, осим у следећим случајевима:

а) да је истовремено судија досудио казнено бацање. У том случају ће се казнено бацање извести у складу са правилима;

б) да је лопта у лету и да је прешла гол линију. У том случају ће се у складу са правилима погодак признати.

5. СЕКРЕТАРИ

5.1 Дужности секретара су:

а) да води записник о утакмици што укључује играче/играчице, поготке, тајмауте, прекршаје за искључење и за казнене ударце као и да води личне грешке досуђене сваком играчу/свакој играчици;

б) да контролише време трајања искључења играча/играчице и да даје знак за истек времена искључења дизањем одговарајуће заставице осим у случају када екипа искљученог играча/искључене играчице дође у посед лопте и када судија мора да да знак за поновни улазак искљученом играчу/искљученој играчици или замени. После 4 минута секретар ће дати знак за повратак у игру замене за играча/играчицу, који/која је учинио/учинила насилничку игру, дизањем жуте заставице упоредно са заставицом у боји капице искљученог играча/искључене играчице;

с) да даје знак црвеном заставицом и звиждаљком за сваки неправилан улазак искљученог играча/искључене играчице или неправилан улазак замене (укључујући и после сигнализирања помоћног судије за неправилни поновни улазак или улазак). Овај знак одмах зауставља игру;

д) да без оклевања да знак за трећу личну грешку било ког играча/које играчице на следећи начин:

(i) црвеном заставицом ако је трећа лична грешка искључење;

(ii) црвеном заставицом и пиштаљком ако је трећа лична грешка прекршај за казнено бацање.

6. СУДИЈА ЗА ВИДЕО АНАЛИЗУ

6.1 Дужности судије за видео помоћ су:

- a) да обавести судије и да асистира судијама о постојању нејасне ситуације “гол/није гол” или у случају спорне насилничке игре пружајући адекватан видео материјал спорне ситуације;
- b) ако је неопходно, у осталим ситуацијама, да обезбеди помоћ судијама адекватним видео материјалом;
- c) Да покаже судији, када се од њега/ње захтева, видео снимак спорне ситуације. Током VAR анализе није дозвољена измена играча/играчица.

7. УПУТСТВО ЗА ДВОЈЕ СУДИЈА

- 7.1 Судије имају апсолутну контролу игре и имају једнако право да одлучују о прекршајима и казнама. Разлике у мишљењима не могу бити основа за протест или жалбу.
- 7.2 Орган који одређује судије мора да одреди и страну базена за сваког судију. Судије морају да промене страну базена пре почетка сваког дела игре када екипе не мењају стране.
- 7.3 На почетку игре и сваког периода игре, судије ће заузети свој положај наспрам линије 6 метара. Знак за почетак ће дати судија који се налази на страни службеног стола.
- 7.4 Након постигнутог поготка знак за поновни почетак даје судија који је контролисао напад када је погодак постигнут. Пре поновног почетка, судије се морају побринути да су све замене извршене.
- 7.5 Сваки судија мора да пресуђује о прекршајима у било ком делу игралишта, али пре свега мора да води рачуна о офанзивној ситуацији са његове десне стране. Судија који не контролише напад (дефанзивни судија), мора да заузме положај пратећи задњег играча/задњу играчицу екипе која је у поседу лопте.
- 7.6 Код досуђивања слободног, голманског или корнерског бацања, судија који је донео ту одлуку ће дати знак звиждаљком, а обоје судија ће показати смер напада, како би омогућили играчима на различитим странама игралишта да брзо уоче којој је екипи досуђено бацање. Уколико је потребно, судија који је донео одлуку значиће место одакле бацање треба да се изведе. Судије треба да употребљавају и знакове описане у [члану 8](#) овог додатка како би означили природу прекршаја који су досудили.
- 7.7 Знак за извођење казненог бацања ће дати судија који прати напад, осим ако играч који изводи бацање левом руком тражи од дефанзивног судије да му он да знак.
- 7.8 Уколико су истовремено слободна бацања досуђена од обоје судија за различите екипе, биће досуђено неутрално бацање које изводи судија који прати напад.
- 7.9 Када истовремено обоје судија досуде тако да један досуди слободно бацање, а други прекршај за искључење или прекршај за казнено бацање, мора да се примени казна за искључење или казнено бацање.

- 7.10 Када играчи/играчице обе екипе истовремено начине прекршај за искључење током игре, судије ће узети лопту из игре и правилном сигнализацијом обезбедити да оба тима и секретари за записничким столом знају ко је искључен. Сат који означава време поседовања лопте се не ресетује, а игра се наставља слободним бацањем за екипу која је била у поседу лопте. Уколико ниједна екипа није била у поседу лопте, када је досуђено истовремено искључење, сат који означава време поседовања лопте од 30 секунди се ресетује, а игра се наставља неутралним бацањем.
- 7.11 У случају истовременог досуђивања казненог бацања за обе екипе, прво бацање мора бити додељено екипи, која је последња била у поседу лопте. Након другог извођења казненог бацања, игра ће бити настављена слободним бацањем на линији половине или иза линије половине игралишта. Сат који означава време поседовања лопте се поставља на 30 секунди.

8. СИГНАЛИЗАЦИЈА ЗА СТРУЧНЕ ОСОБЕ

A	Спуштање руке из вертикалног положаја је сигнал за: почетак четвртине, поновни почетак након гола и извођење казненог бацања.	
B	Сигнал за слободно бацање је кад судија једном руком показује правац напада а другом, када је то потребено, место одакле бацање треба да се изведе.	
C	Сигнал за неутрално бацање. Судија ће прво руком да покаже место где је досуђено неутрално бацање.	
D	Сигнал за искључење. Судија ће прво руком да покаже ка играчу, затим ће са истом руком да му покаже у правцу места за поновни улазак после чега ће да покаже играчев број тако да то буде видљиво и терену и судијском столу.	

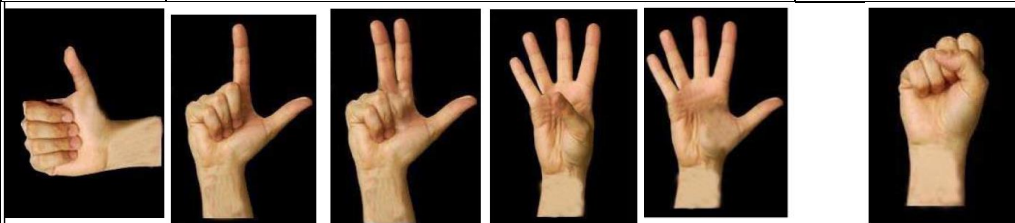
<p>E</p>	<p>Сигнал за обострано искључење. Исто као и под <u>D</u>. само што ће показати са обе руке ка оба играча.</p>	
<p>F</p>	<p>Сигнал за искључење играча због лошег понашања. Судија ће дати сигнал као према фигури <u>D</u> (или фиг. <u>E</u> ако је примерено) и потом ротирајући рукама тако да буде видљиво на оба стране игралишта и службеном столу, уз додатно показивање црвеног картона играчу. Судија ће потом показати столу број капе искљученог играча.</p>	
<p>G</p>	<p>Сигнал за искључење играча са правом замене после 4 минута чисте игре. Исто као и под <u>D</u>. (или фиг. <u>E</u> ако је примерено) само што ће после тога укрстити обе руке тако да то буде свима видљиво и јасно, уз додатно показивање црвеног картона играчу. Судија ће потом показати столу број капе искљученог играча.</p>	
<p>H</p>	<p>Сигнал за казнено бацање. Судија ће подићи руку вертикално показујући 5 прстију. Потом ће да покаже број играча који је скривио прекршај.</p>	

I	Сигнал за постизање поготка. Судија ће да покаже ка центру и потом ће да покаже број играча који је постигао погодак.	
J	Допунска сигнализација уз сигнал за прекршај за искључење због држања противника.	
K	Допунска сигнализација уз сигнал за прекршај за искључење због потапања противника.	
L	Допунска сигнализација уз сигнал за прекршај за искључење због повлачења противника	

<p>M</p>	<p>Допунска сигнализација уз сигнал за прекршај за искључење због ударања противника ногом.</p>	
<p>N</p>	<p>Допунска сигнализација уз сигнал за прекршај за искључење због ударања противника руком.</p>	
<p>O</p>	<p>Допунска сигнализација уз сигнал за обичан прекршај због гурања или одгуривања противника.</p>	
<p>P</p>	<p>Допунска сигнализација уз сигнал за прекршај за искључење због ометања противника.</p>	

Q	Допунска сигнализација уз сигнал за обичан прекршај због потапања лопте.	
R	Допунска сигнализација уз сигнал за обичан прекршај због стајања или ходања по дну базена	
S	Допунска сигнализација уз сигнал за задржавање приликом враћања лопте у игру. Палац мора бити окрену на горе.	
T	Допунска сигнализација уз сигнал за прекршај по правилу 2 метра (подигнута два прста – кажипрст и средњи).	

<p>U</p>	<p>Сигнал за досуђивање обичног прекршаја због задржавања игре и досуђивања обичног прекршаја због истека 30 секунди времена поседа лопте.</p>	
<p>V</p>	<p>Сигнал да могућ шут ван линије 6 метара.</p>	
<p>W</p>	<p>Сигнал судије за промену поседа.</p>	
<p>X</p>	<p>Сигнал помоћног судије за старт периода.</p>	

Y	Сигнал помоћног судије за неправилан старт на почетку периода или неправилан улазак искљученог играча или замене.	
Z	Сигнал помоћног судије за голманско или корнерско бацање.	
AA	Сигнал помоћног судије за погодак.	
		
<p>Начин показивања бројева играча. Судија би требало да користи обе руке код показивања. (бр. 1 – палац; бр.2 – палац и кажипрст; ...; бр. 6 – свих пет прстију на једној руци и палац на другој руци; ...; бр. 10 – песница; бр.11 – песница једне руке и палац на другој руци; ...)</p>		

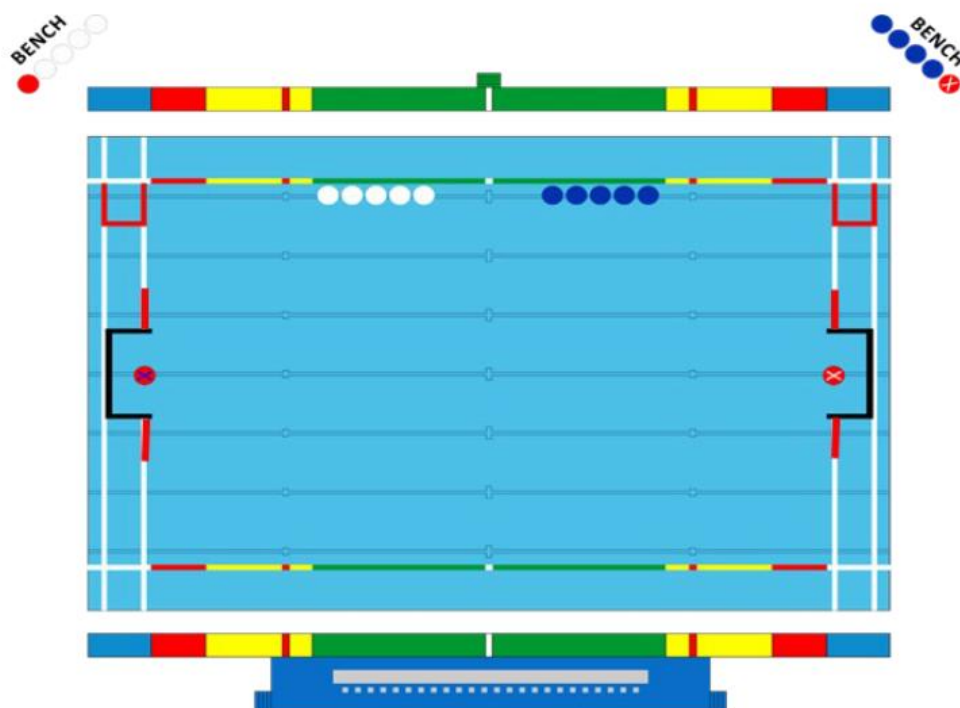
ДОДАТАК 6 – ИЗВОЂЕЊЕ КАЗНЕНИХ БАЦАЊА (ПЕНАЛ СЕРИЈА)

1. Службене особе

- 1.1. **Делегати:** Главни задатак им је да провере да ли извођачи имају право наспутпа у извођењу казних бацања (ниједан играч/ниједна играчица са три (3) личне грешке или који/која је направио/направила прекршај за црвени картон; који/која нема право наступа због повреде) и да контролише да ли је редослед извођача исти (5 извођача) и након изведених првих 5 казних бацања.
- 1.2. **Судије:** Главни задатак им је да контролишу игралиште, клупе за резервне играче/играчице и позиције голмана и извођача током извођења казеног бацања.
- 1.3. **VAR судија:** Задатак му је да по потреби помогне при доношењу одлуке гол/није гол.

2. Процедура

- 2.1 Уколико извођење казних бацања одлучује исход утакмице (према члану [4.3](#)), следећа процедура мора бити испуњена.
- 2.2 Одмах након завршетка 4. периода, започеће прекид у трајању од 3 минута. Током прекида морају се обавити следеће акције:
 - а) Играчи/играчице напуштају воду и седају свако на своју клупу за резервне играче, осим по 5 извођача из обе екипе који ће остати у игралишту, свако на својој половини игралишта, укључујући и голмане

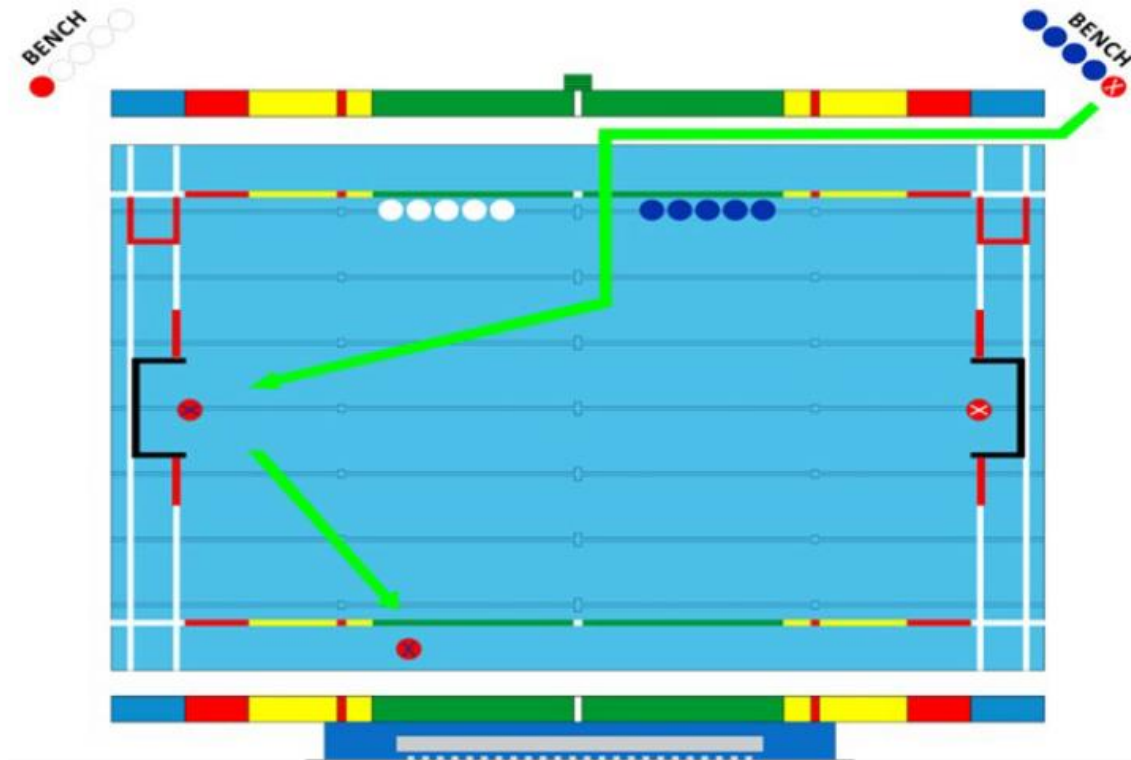

- b) Голмани мењају стране игралишта и позиционирају се на головима на противничким половинама игралишта
 - c) Судија који је судио последњи период утакмице на страни базена на којој се налазе клупе за резервне играче позива капитене који ће бацањем новчића утврдити која ће екипа прва изводити казнена бацања.
 - d) Помоћне судије не учествују у извођењу казнених бацања
- 2.3 Након троминутног прекида извођење казнених бацања ће започети моментално. Ако екипа није спремна на време, првим тренерима екипа ће бити показан **жути картон**. Уколико је тренеру већ био показан жути картон, судија ће му показати црвени картон због одуговлачења (одлагања почетка извођења казнених удараца). Ако је главни тренер претходно био искључен, црвени картон ће се показати било ком другом члану стручног штаба.
- 2.4 Током наизменичног извођења казнених бацања, само ће један судија контролистати свако казнено бацање. Позиције судија су на линијама од 5 метара на супротним странама игралишта тако да играчи/играчице који/које изводе казнени ударац десном руком могу јасно да виде судијски сигнал. Судија ће отићи на други крај игралишта једино ако следеће казнено бацање изводи играч/играчица левом руком.
- 2.5 Казнена бацања се могу изводити са више лопти. Лопта се не сме бацати са једне стране игралишта на другу. На свакој страни игралишта ће се изводити казнена бацања са сопственом лоптом.
- 2.6 Редослед извођења казнених бацања за сваку екипу ће бити одређен редоследом извођења првих 5 казнених бацања за исту ту екипу. (Није претходно потребно напистати списак извођача казнених удараца.) Секретар ће забележити бројеве извођача казнених бацања и заједно са делегатом проверити да ли ти играчи/играчице имају право да учествују у извођењу казнених бацања (ниједан играч/ниједна играчица са три (3) личне грешке или који/која је направио/направила прекршај за црвени картон или који/која нема право наступа због повреде неће моћи да учествује у извођењу казнених бацања). Ако су екипе изједначене након прве рунде од 5 казнених бацања, исти играчи/играчице ће у истом поретку изводити преостале казнена бацања.
- 2.7 Казнена бацања ће се изводити наизменично на обе стране игралишта, осим ако услови на једној страни дају или не дају предност једном тиму, у ком случају ће се бацања изводити на истој страни.

3. Измена голмана

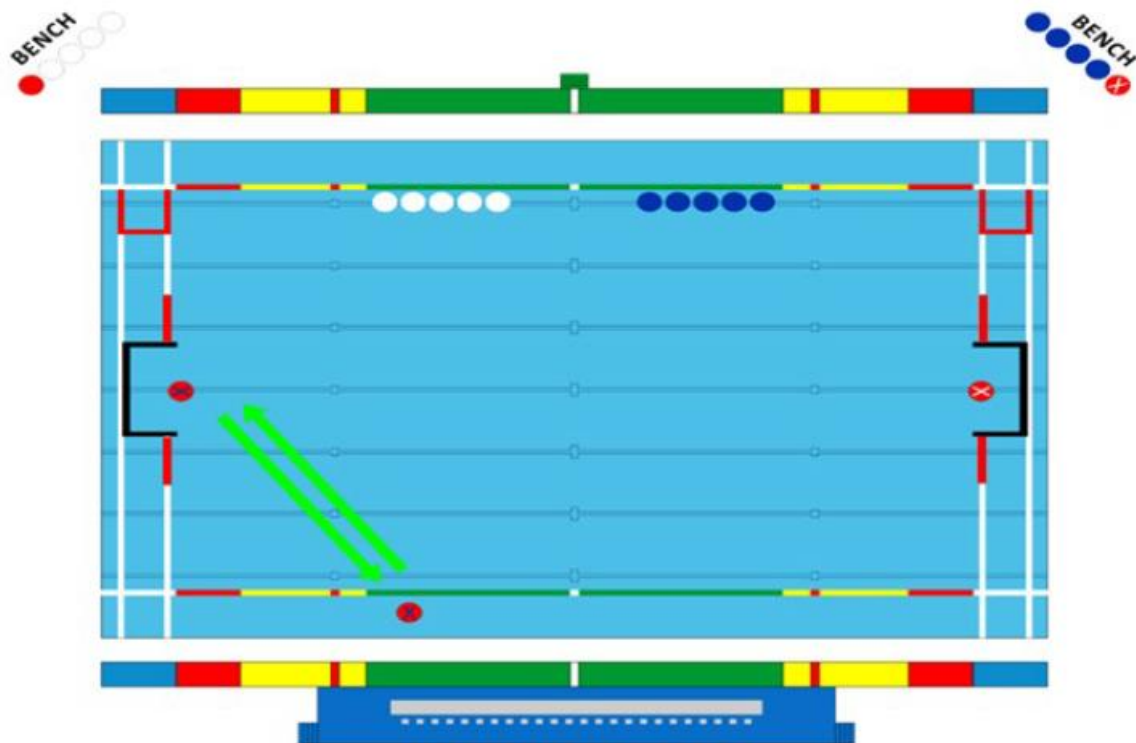
- 3.1 Измена голмана током извођења казнених бацања је дозвољена ако се испрати следећа процедура:
1. Резервни голман мора да дошета до линије половине игралишта и да онда доплива до гола и заузме своју позицију уместо голмана кога мења

2. Замењени голман мора да доплива ивице базена на страни записночког стола и да чека ван линије од 6 метара и ван граница игралишта (пре него што буде поновно враћен у игру или до краја извођења казнених бацања)

4. Поновна измена голмана

- 4.1 Могуће је поново заменити голмана (након што је голман већ претходно био замењен) у складу са зеленим стрелицама приказаним на слици испод.

5. Искључење голмана и играча током извођења казнених бацања

- 5.1 Уколико дође до искључења голмана током извођења казнених бацања, голмана може да замени играч, један од пет играча у води који су извођачи казнених бацања, али без голманских привилегија. Од следећег казненог бацања играч који је бранио ударац може на голу бити замењен другим играчем/другом играчицом или резервним голманом.
- 5.2 Уколико је играч/играчица искључен током извођења казнених бацања, играч се уклања са листе извођача и уместо њега биће убачена замена на крај редоследа извођача казнених удараца.

6. Сажетак

Током извођења казнених бацања:

1. Секретар и делегат контролишу редослед извођача и резултата.
2. Судије контролишу екипе.
3. Није дозвољено никакво загревање пре почетка извођења казнених бацања.
4. Сви играчи/све играчице који/које не учествују у извођењу казнених бацања морају да седе на клупи за резевне играче заједно са члановим стручног штаба.
5. Током извођења казнених бацања играчи/играчице не смеју да се ослањају на ивице игралишта .

6. Замена голмана може да замени голмана пливајући до гола, као што је означено у протоколу извођења казнених бацања.
7. Заменени голман остаје у води, али ван граница игралишта и ван линије од 6 метара.
8. Свака следећа измена голмана врши се на идентичан начин.